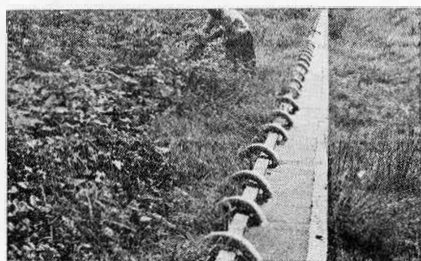
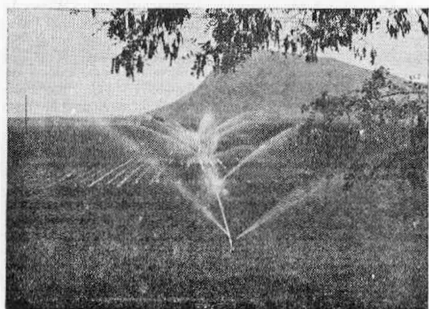
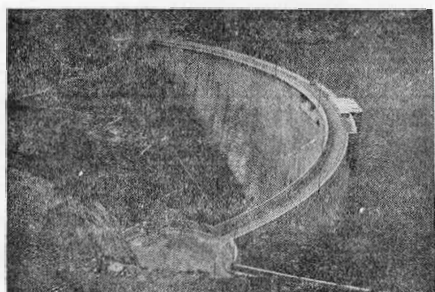

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΥΔΑΤΙΝΟΥ

ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Είναι αλήθεια ότι η Έκδοση των πρακτικών του Πανελληνίου Συνεδρίου για "τό ύδατινο δυναμικό της Θεσσαλίας" που έγινε στις 26-28 Μαΐου 1978 στη Λάρισα άργησε πολύ. Το Τ.Ε.Ε. τμήμα Κεντρ. καί Δυτ. Θεσσαλίας αισθάνεται την ανάγκη να ζητήσει την κατανόηση όλων εκείνων που η υπομονή τους για την Έκδοση των πρακτικών έφτασε σχεδόν στα όρια της εξάντλησης.

Υπάρχουν όμως για αυτό όρισμένες δικαιολογίες που κρίνουμε σκόπιμο να τις αναφέρουμε:

1.- Οι έκλογες που ανέδειξαν τη Διοικούσα Έπιτροπή του τμήματος έγιναν τον Οκτώβρη του 78 καί μέχρι τον Δεκέμβρη ή δραστηριότητα στην κατεύθυνση αυτή ήταν σε χαλαρό ρυθμό λόγω προσαρμογής.

2.- Οι αντικειμενικές τεχνικές δυσκολίες σε συνδυασμό με την πρωτοτυπία του θέματος για τό τμήμα μας δημιούργησαν ένα πλήθος προβλημάτων που έπρεπε να υπερπηδηθούν. (Από μαγνητοφώνηση, δακτυλογράφηση, τρόπος έντύπωσης πάντα βέβαια στα πλαίσια των δυνατοτήτων της Λάρισας).

Παρ'όλα αυτά πιστεύουμε ότι η παρουσίαση σήμερα των πρακτικών του Συνεδρίου αποτελεί αξιόλογη συμβολή στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση καί ριζική επίλυση του προβλήματος των υδατινων πόρων της Θεσσαλίας γιατί έπισημαίνει:

-τις δυνατότητες για ανάπτυξη που παρουσιάζει ή περιοχή της Θεσσαλίας για όφελος της περιοχής καί της Έθνικής Οικονομίας γενικώτερα.

- Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή από την έλλειψη ύδατινων πόρων ή τη μη αξιοποίηση των υπαρχόντων και τα έγγενή προβλήματα που δημιουργούνται απ' αυτό το λόγο.

- την πολυσχιδή αντιμετώπιση του θέματος από διάφορους φορείς μέχρι σήμερα και τις διιστάμενες απόψεις γύρω από τον σωστότερο προγραμματισμό για τις καλύτερες και ρεαλιστικώτερες λύσεις.

- την άβεβαιότητα και την ανησυχία που επικρατεί στους κατοίκους της περιοχής εξ αίτίας των προβλημάτων αυτών.

"Ετσι το Συνέδριο αυτό αποτέλεσε μια προσπάθεια του Τ.Ε.Ε. που είχε σαν στόχο:

- την επισήμανση του μεγέθους του προβλήματος της έλλειψης νερού στην περιοχή της Θεσσαλίας και τις επιπτώσεις στην Οικονομία της περιοχής και την Εθνική Οικονομία γενικότερα.

- την ολοκληρωμένη παρουσίαση των υφιστάμενων απόψεων και

- την δημιουργία μελέτης πλαισίου για τη ριζικότερη δρθολογιστικότερη και όφαιρινότερη αντιμετώπιση του θέματος.

- την ενημέρωση των διαφόρων φορέων, των συναδέλφων και του κοινού για το είδος, το μέγεθος και την πορεία της προσπάθειας για επίλυση του προβλήματος.

Με βάση τους στόχους αυτούς καθωρίστηκαν ως εξής οι ένότητες των θεμάτων για συζήτηση:

Ι. 'Η Θεσσαλία σε σχέση με όλοκληρο τον 'Ελλαδικό χώρο. 'Υπάρχοντα προγράμματα ανάπτυξης. 'Υπάρχουσες μελέτες ανάπτυξης. Προοπτικές και δυνατότητες ανάπτυξης του θεσσαλικού χώρου

2. ¹Ανάγκες της Θεσσαλίας σε νερό για : άρδεύσεις, ύδρευσεις, βιομηχανία-λύματα, λοιπές ανάγκες και ιεράρχηση αναγκών.
3. Διαθέσιμα ύδατα, επιφανειακά και υπόγεια.
4. ²Αξιοποιούμενα ύδατα-υπάρχοντα έργα, και
5. Έλλειμμα σε νερό, ανάγκες για συμπλήρωση του υφιστάμενου δυναμικού, πρόσθετες πηγές νερού, μεταφορά νερού από τη Δυτική Ελλάδα (³Αχελώος), συνδυασμός με ύδροηλεκτρική εκμετάλλευση, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από τη μεταφορά και προτεινόμενες μελέτες και έργα.

Πιστεύουμε ότι η προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων του Συνεδρίου ολοκληρώνεται πλέον με την έκδοση των πρακτικών του.

Η πρόσφατη έλλωστε ανακοίνωση της ομάδας ειδικών του Ύπουργείου Συντονισμού με την οποία διατυπώνονται θέσει για τη συνολική λύση του προβλήματος των υδατινων πόρων της Θεσσαλίας αποτελει επιβεβαίωση ότι η προσπάθεια του Τ.Ε.Ε. ήδη καρποφορεί και η αντιμετώπιση του θέματος από Κρατική πλευρά προχωράει προς τη σωστή κατεύθυνση.

Αφού πρώτα ευχαριστήσουμε από τη θέση αυτή όλους όσους επέμειναν με την παρουσία τους τις εργασίες του Συνεδρίου, όσους εργάστηκαν και συνέβαλλαν έτσι στην επιτυχία του καθώς και τον Τύπο που κάλυψε πλήρως τις εργασίες του,

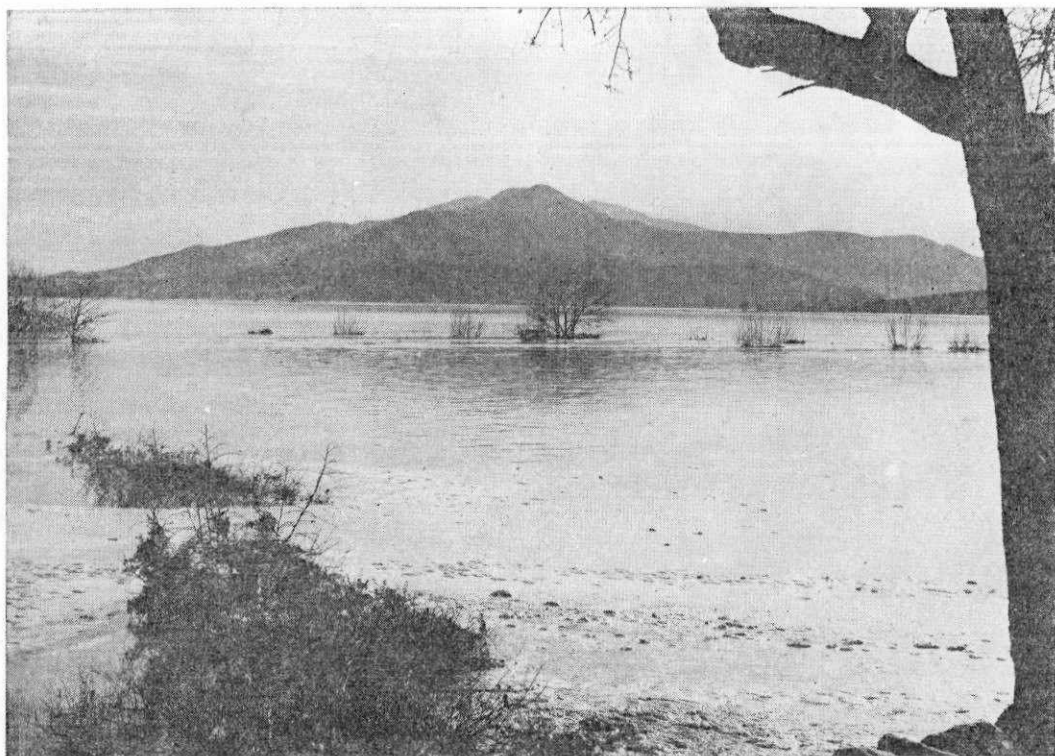
Π α ρ α δ ῶ ν ο υ μ ε

Τὰ πρακτικά τοῦ Πενελλήνιου Συνεδρίου γιὰ "τὸ ὁδᾶτινο Δυναμικὸ τῆς Θεσσαλίας" στὸν Ἑλληνικὸ Λαὸ, τὴν Κυβέρνηση, τὰ πολιτικὰ κόμματα, τοὺς Μαζικοὺς φορεῖς καὶ στὰ μέλη τοῦ Τ.Ε.Ε. μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι συμβάλλουμε στὴν ἀναπτυξιακὴ προσπάθεια τοῦ τόπου.

Τὴν ὅλη εὐθύνη γιὰ τὴν ἐκδόσιν τῶν πρακτικῶν ἀπὸ πλευρᾶς Δ.Ε. ἀνέλαβε ὁ συν. Χρήστος Τσόγκας ὁ ὁποῖος παρὰ τίς ἀνυπερβλήτες δυσχέρειες ποὺ παρουσιάστηκαν ἔφερε εἰς πέρας τὸ δύσκολο αὐτὸ ἔργο.

Ἡ Δ.Ε.

Λάρισα Ἰούλιος 1979

Χειμωνιάτικη πλημμύρα του Πηνειού. Ζημίες, καταστροφές. Τό νερό έχθρος του ανθρώπου.

Κι όμως αν ή πολιτεία μεριμνούσε για τά απαραίτητα έργα τό νερό, από πρόξενος ζημιών θά γίνονταν πηγή πλούτου καί ευημερίας για τόν Θεσσαλικό κάμπο.

Πρόεδρος Τ.Ε.Ε. Κ-Δ Θεσσαλίας κ.Θ. Ματίνιας

Κύριοι Υπουργοί, κ. Νομάρχες, κ. εκπρόσωποι των αρχών, ἐν με-
ρους τοῦ τμήματος Κ.Δ. Θεσσαλίας τοῦ Τ.Ε.Ε. ὡς καλοσφρίζω στήν
ἐναρκτήριο συνάντησιν τοῦ συνεδρίου μας γιά τὸ ὑδάτινο δυναμικὸ
τῆς Θεσσαλίας. Τὸ Τ.Ε.Ε. ὡς ἕνας ἐπαγγελματικὸς καὶ κοινωνικὸς
φορέας ποὺ ἔχει ὡς κῆρυκα καταστατικῆ ἀποστολῆς του νὰ βοηθᾷ καὶ
νὰ συμβουλευθεῖ τὴν πολιτεία σὲ θέματα τεχνικῆς φύσεως, δὲν ἦταν
δυνατὸν νὰ σταθεῖ μακριὰ ἀπὸ τὸ τεράστιο πρόβλημα τῆς ἀνεξέλεγκτης
καὶ ἀξιοποίησης ὑδατίνων πόρων γιά τὴν περιοχὴ τῆς Θεσσαλίας. Οἱ
δυνατοῖτες γιά ἀνάπτυξη ποὺ παρουσιάζει ἡ περιοχὴ τῆς Θεσσαλίας
εἶναι μεγάλες κυρίως σὲ γεωργικὸ τομέα, ἀλλὰ ἡ ἔλλειψη ὑδατί-
νων πόρων ἢ ἡ μὴ ἀξιοποίηση τῶν ὑπαρχόντων μὲ τὰ κατάλληλα ἔργα
ἀποτελεῖ σοβαρὸ ἔμπόδιο στήν ἀνάπτυξη. Ἐνδεικτικὰ ἀπὸ τίς ἐπιτά-
σεις ποὺ μποροῦν νὰ ἀρδευθοῦν στή Θεσσαλία, ἀρδεύονται μόνο τὰ
350/0 αὐτῶν. Μὲ τίς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου φιλοδοξοῦμε νὰ συμβάλ-
ουμε μέσα σὲ πλαίσια τῆς ἀρμοδιότητός μας, στή σωστή ἀνάλυση
καὶ ἐπελυσὴ τοῦ προβλήματος "ἀξιοποίηση ὑδατινοδυναμικοῦ Θεσσαλ-
ίας". Τὸ συνέδριό μας ἀπὸ πλατεῖα καὶ γόνιμη ἐπιστημονικὴ ἀνα-
ζήτησιν καὶ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων πάνω σ' αὐτὸ τὸ βασικὸ γιά τὴν περι-
οχί μας πρόβλημα, ἔχει ὡς στόχους:

α) Τὴν ἐπισημάνσιν τοῦ μεγέθους τοῦ προβλήματος τῆς ἐλλεί-
ψους νεροῦ στήν περιοχὴ τῆς Θεσσαλίας καὶ τίς ἐπιπτώσεις στήν οἰ-
κονομία τῆς περιοχῆς.

β) Τήν ολοκληρωμένη παρουσίαση τῶν διαφορῶν ἀποφσεων καί τήν ὀρθολογικώτερη ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος.

γ) Τήν ἐνημέρωση τῶν διαφορῶν φορέων καί τοῦ κοινοῦ γιά τό μέγεθος καί τήν πορεία τῆς λύσεως τοῦ προβλήματος.

δ) Τή διαμόρφωση τεκμηριωμένων ἐισηγήσεων πρὸς τήν πολιτεία ποῦ θά βοηθήσουν στόν προγραμματισμό καί ταχύτερη ἐκτέλεση τῶν ἔργων ποῦ ἡ ἔλλειψη τους εἶναι τρομερά ἐπιζήμια γιά τή γεωργική καί γεωργοβιομηχανική ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς.

Τό συνέδριο θά ἀρχίσει μέ ἀναφορές γιά τά προγράμματα καί τίς προοπτικές ἀναπτύξεως τοῦ θεσσαλικοῦ χάρου, κατόπιν θά ἀσχοληθεῖ μέ τόν ὑπολογισμό τῶν ἀναγνῶν σέ νερό γιά τίς ἀρδεύσεις γιά τή βιομηχανία καί γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς ρυπάνσεως τοῦ Πηνειοῦ καί τέλος θά ἀσχοληθεῖ μέ τήν ἀξιοποίηση τῶν ὑπογείων ὁδάτων καί μέ τή δυνατότητα μεταφορᾶς ὁδάτων ἀπό τόν Ἀχελῷο.

Τελειώνοντας θέλω νά ἐδχαριστήσω ἐκ μέρους τοῦ τμήματος τοῦς δύο Ὑφυπουργοὺς ποῦ παρίστανται, στό συνέδριο τόν Ὑφυπουργόν κ. Παλαιοκρασσά Ὑφυπουργό Συντονισμοῦ καί τόν Ὑφυπουργό Ἐσωτερικῶν συμπολίτη μας κ. Σουφλιά πράγμα ποῦ ἀποδεικνύει ὅτι καί ἡ Κυβέρνηση ἀντιμετωπίζει σοβαρά τό θέμα. Τό Τ.Ε.Ε. γιά τή συμβολή του στόν πραγματοποίηση τοῦ Συνεδρίου, τοῦς ἐκπροσώπους τῶν κομμάτων, τῶν διαφορῶν ὀργανισμῶν καί κοινωνικῶν φορέων ποῦ τιμοῦν

μέ τήν παρουσία τους τό Συνέδριο, τοὺς εἰσηγητάς ποῦ μέ προθυμία
δέχτηκαν νά μᾶς ἀναπτύξουν τήν ἐπιστημονική τους ἐργασία πάνω
στό θέμα τοῦ Συνεδρίου καί τέλος ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς παρόντες
ποῦ μέ τήν παρουσία τους δείχνουν τό ἐνδιαφέρον τους γιά τήν
ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος

κ. Εὐάγγελος Κουλουμπής.

Κύριοι ὑπουργοί, κύριοι νομάρχες κ. δήμαρχοι, κυρίες καὶ κύριοι.

Συνάδελφοι,

Με μεγάλη χαρὰ βρίσκομαι σήμερα ἐδῶ γιὰ νὰ παρακολου-
θῶ τὸ πρῶτο συνέδριο ποὺ ὀργανώνει τὸ τμήμα τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπι-
μελητηρίου τῆς Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Θεσσαλίας. Εἶναι γιὰ μᾶς
μεγάλη ικανοποίηση νὰ παρακολουθοῦμε περιφερειακὸ τμήμα τοῦ
Τ.Ε.Ε. νὰ ἀποφασίζει καὶ νὰ ὀργανώνει ἕνα τόσο σημαντικὸ συνέδριο.
Τὸ θέμα τοῦ συνεδρίου δηλαδὴ ἡ ἀξιοποίηση τοῦ ὑδάτινου δυναμικοῦ
τῆς Θεσσαλίας δὲν ἐνδιαφέρει μόνον τὸν κλάδο τῶν τεχνικῶν οὔτε
μόνον τοὺς κατοίκους τῆς Θεσσαλίας ἀλλὰ ἔχει καὶ ἰδιαίτερη σημα-
σία σὲ Ἑθνικὴ κλίμακα. Ἡ Θεσσαλικὴ πεδιάδα, ἡ σημαντικώτερη
πεδιάδα τῆς χώρας, κέντρο γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων, ἀντιμετωπι-
ζει ὅπως ἄλλωστε καὶ οἱ περισσότερες περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος, προ-
βλήματα ἐπάρκειας νεροῦ. Συγχρόνως ὅμως τὰ τελευταῖα χρόνια ἐμ-
φανίστηκαν ὁτὴν περιοχὴ καὶ νέα προβλήματα ὅπως εἶναι ἡ μόλυνση
τοῦ περιβάλλοντος καὶ κυρίως τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ. Σχετικὰ μὲ τὰ
προβλήματα αὐτὰ ἔχουν γίνῃ ἤδη πολλὲς μελέτες καὶ ἔρευνες καὶ
ἔχουν διατυπωθεῖ πολλὲς ἀπόψεις.

Οἱ μελέτες αὐτὲς ἔχουν ἐκπονηθεῖ ἀπὸ διάφορα ὑπουργεῖα
δημόσιους ὀργανισμοὺς καὶ μελετητὲς καὶ εἶναι ἡ πρώτη φορὰ σή-
μερα ποὺ θὰ γίνῃ μιὰ πλήρης καὶ ολοκληρωμένη παρουσίαση καὶ ἐνηθ

μέρῳ πᾶσι σὶ θέματα αὐτὰ. Δυστυχῶς πολλὰς φορές τὰ Ὑπουργεῖα καὶ οἱ Δημόσιοι Ὁργανισμοὶ δουλεύουν ἀσυντονίστα μεταξὺ τους καὶ ἔτσι ἐμφανίζονται καὶ προωθοῦνται λύσεις ποὺ νὰ ἐξυπηρετοῦν μονόπλευρα μιὰ περιοχὴ χωρὶς νὰ παίρνουν ὑπ' ὄψιν τους ἄλλες ἀνάγκες ἢ ἄλλες δυνατότητες.

Τὸ συνέδριο ἐλπίζω ὅτι θὰ βοηθήσει σὺντονισμό αὐτὸ καὶ σὺ νὰ ἱεραρχηθοῦν οἱ ἀνάγκες τῆς περιοχῆς, ὥστε νὰ τεθοῦν οἱ βάσεις γιὰ μιὰ προγραμματισμένη σταδιακὴ μελέτη καὶ κατασκευή τῶν ἀπαιτούμενων ἔργων. Ἡ ὑλοποίησις τῶν ἔργων εἶναι στή συνέχεια σκεπτικὰ εὐκόλη καὶ ὅπωςδήποτε μέσα στίς δυνατότητες τοῦ Ἑλληνικοῦ Τεχνικοῦ δυναμικοῦ. Τὸ Τ.Ε.Ε., θεσμοθετημένος τεχνικός σύμβουλος τῆς πολιτείας γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, προσπαθεῖ μὲ συλλογικὴ δουλειὰ νὰ διαμορφώσει ἐκμηριωμένες ἀπόψεις γιὰ ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα τεχνικοοικονομικὰ καὶ ἀναπτυξιακὰ προβλήματα τῆς χώρας, ἔτσι ὥστε νὰ βοηθήσει στή λήψη συγκεκριμένων ἀποφάσεων ποὺ θὰ εἶναι σὲ ὄφελος τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Ἡ σημερινὴ συμμετοχὴ σὺνεδρίου ἐκπροσώπων τῶν Ὑπουργείων καὶ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν εἶναι γιὰ μᾶς ἓνα θετικὸ πῆμα, καὶ ὁ διάλογος ποὺ θὰ ἀκολουθήσει θὰ προωθήσει τὴν ἐργασία αὐτή. Μὲ τὸ διάλογο αὐτὸ ἐλπίζω ὅτι θὰ μπορέσουμε νὰ καταλήξουμε στή διατύπωση ἀπόψεων ποὺ θὰ βοηθήσουν στήν ὀρθότερη μεθοδευσιὴ τοῦ σχεδιασμοῦ τῶν ἔργων γιὰ τὴν πλήρη ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὑδατικοῦ δυναμικοῦ τῆς Θεσσαλίας. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσιν αὐτὴ ὅπως καὶ

τῶν ἄλλων πλουτοπαραγωγικῶν πόρων εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν οἰ-
 κονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς ἐνταγμένης βέβαια
 μέσα σ' ἓνα εὐρύτερο ἐθνικὸ σχέδιασμό. "Ολοὶ γνωρίζουμε τὴν ση-
 μάσια τοῦ ὁδᾶτινου δυναμικοῦ στὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας
 καὶ ἰδιαίτερα στὸν τομέα τῆς γεωργίας καὶ δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷμε
 ὅτι στὴν ἐποχὴ μας ἐποχὴ τῆς ἐκρηκτικῆς ἀναπτύξεως τῆς τεχνολο-
 γίας τὸ πιὸ μεγάλο πρόβλημα στὸν πλανήτη μας παραμένει ἀκόμα
 καὶ σήμερα ἡ τροφή. Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ δημιουργηθοῦν οἱ ἀπα-
 ραίτητες ἐκεῖνες προϋποθέσεις ποὺ θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐπάρκεια
 τῶν ἀγαθῶν ἀλλὰ καὶ τῆς σωστῆς διαθέσεως αὐτῶν.

Κυρίες καὶ ἄνδρες τὸ συνέδριο ποὺ ἀρχίζει σήμερα εἶναι
 πολὺ σημαντικό γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας, γι' αὐτὸ
 θὰ ἤθελα νὰ συγχαρῶ τὸ τοπικὸ τμήμα τοῦ T.E.E. ποὺ πῆρε τὴν
 πρωτοβουλία καὶ διοργάνωσε τὸ συνέδριο αὐτό. Εὐχομαί κάθε ἐπι-
 τυχία στίς ἐργασίες τοῦ συνεδρίου ὅας.

Εὐχαριστῶ.

Ο Υφυπουργός κ. Γεώργιος Σουφλιάς κηρύσσει την Έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Νοιώθω ιδιαίτερη συγκίνηση βασικά για δύο λόγους. Πρώτον γιατί το αντικείμενο του συνεδρίου έχει τεράστια σημασία για την εθνική μας οικονομία όσο και για την ανάπτυξη της Θεσσαλίας. Δεύτερον γιατί το συνέδριο αυτό έγινε κατόπιν πρωτοβουλίας του Τ.Ε.Ε. του Τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, του οποίου μέλος έχω την τιμή να είμαι. Η Θεσσαλία, μπορεί κανένας άνετα να το τολμήσει να το πει, είναι ο γίγας της Ελλάδος από πλευράς δυναμικού γεωργικής ανάπτυξης.

Κατά τους υπολογισμούς μπορεί να αποδώσει 4.000.000 στρεμ. άρδεύσιμα, περίπου το 1/4 με 1/5 της όλης προς άρδευση έκτασης της Ελλάδος. Απαιτείται προς το όνομά αυτό ή πλήρης εκμετάλλευσις όλου του υδάτινου δυναμικού της Θεσσαλίας αλλά και επί πλέον, διότι οι υπολογισμοί αυτό δείχνουν, ή μεταφορά νερού από τη λεκάνη του Αχελώου.

Το υδάτινο δυναμικό της Θεσσαλίας είναι πρώτον τα υπόγεια νερά της, ή εκμετάλλευσή των οποίων έχει αρχίσει από χρόνια και ή εκμετάλλευσή των οποίων θα αποδώσει 400.000 στρεμ. άρδεύσιμα.

Είναι δεύτερον τα επιφανειακά νερά για τα οποία πέρα της υπέρθεσης του φράγματος του Ταυρωπού, της μελετωμένης κατασκευής λεκάνης στην Κάρλα ή οποία θα αποδώσει περί τα 150.000 στρέμ.

ἄρδεύσιμα, ἔχει βασικά μελετηθεῖ ἡ κατασκευή πέντε (5) φράγμα-
των. Τοῦ φράγματος τῆς Κρύας Βρύσης, τοῦ Σμοιόβου, τοῦ Πατη-
δερά, τῆς Πόλης καὶ τοῦ Μουζανίου. Ὑπάρχουν διαφορές ἀπόψεις
περὶ τῶν φράγματων αὐτῶν, πάντως ὅλοι συμφωνοῦν ὅτι τὰ φράγματα
τοῦ Σμοιόβου καὶ Πατηοδερά δὲν ἐπηρεάζονται, οὔτε ἀπὸ τὴν ἐκ-
τροπή τοῦ Ἀχελώου οὔτε ὑπάρχει πρόβλημα κατασκευῆς τους.

Τὰ φράγματα Πόλης καὶ Μουζανίου ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὴν
πιθανὴ ἐκτροπὴ ὑδάτων ἀπὸ τὸν Ἀχελῷο, γιὰ δὲ τὸ φράγμα τῆς Κρύας
Βρύσης ἔχουν κατὰ καιροῦς λεχθεῖ πολλά, καὶ μάλιστα ἀρνετοί ἐκ-
φράζουν φόβους ὅτι ὑπάρχουν τεχνικὲς δυσκολίες τόσο γιὰ τὴν κα-
τασκευὴ του ὅσο καὶ γιὰ τὴν συντήρησή του εἰς τὴν ζωή.

Προσωπικὰ πιστεύω ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐξετασθεῖ μὲ προτεραι-
ότητα ἡ κατασκευὴ τοῦ φράγματος τῆς Κρύας Βρύσης καὶ διότι ἔτσι
θὰ λυθοῦν κατὰ ἓνα μεγάλο μέρος ἅμῃς ἀρδευτικὰ προβλήματα τῆς
θεσσαλίας ἀλλὰ καὶ διότι θὰ ἀποτελέσει ρυθμιστικὸ παράγοντα τῆς
ποσότητος ποῦ πρέπει νὰ ἐκτραπεῖ ἀπὸ τὸν Ἀχελῷο. Ἐκτροπὴ τὴν
ὅποια ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ὑποστηρίζω.

Δὲν θὰ ἐπιδέλω εἰς αὐτὰς τίς λεπτομέρειες. Πολλοί, εἰδι-
κότεροι ἀπὸ μένα θὰ τὰ ἀναπτύξουν κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ συνεδρίου.
Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ τονίσω τοῦτο, ὅτε τόσο γιὰ τὸ πρόβλημα τῆς
ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ὑδατίνου δυναμικοῦ τῆς θεσσαλίας ὅσο καὶ γιὰ
τὸ πρόβλημα τῆς πλήρους ἐκμεταλλεύσεως τῆς θεσσαλίας εἶναι ὁμ-
φωνοὶ ὅλοι καὶ θὰ πρέπει νὰ γίνῃ τὸ συντομότερο δυνατόν.

Ἡ ἐκτροπή μέρους τῆς παροχῆς τοῦ Ἀχελώου ἐπηρεάζει ἡμεῶς, ὡςδήποτε βέβαια τὴν ἀρδεύσιμν ἔκτασιν εἰς τὴν θεσσαλίαν, ἀλλὰ ἐπηρεάζει ἡμεῶς καὶ τὴν παραγωγή ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας κατὰ μῆκος τοῦ Ἀχελώου, ὅσο καὶ εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐκτροπῆς τοῦ πρὸς θεσσαλίαν ἀπὸ πλευρᾶς ἐκμεταλλεύσεως ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας. Ἐπίσης εἰδικοί ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ θὰ οἶον ἀναφέρουν τίς τεράστιες ἀνάγκαι τῆς Ἑλλάδος οἱ ὅποτες προβλέπονται εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ πλευρᾶς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Ἡ σύνθεσις ὅλων αὐτῶν τῶν ἔργων ἐπὶ σωστῆς βάσεως ἔστι ὥστε νὰ ὑπάρχουν τὰ μέγιστα ἀποτελέσματα τῶσον ἀπὸ πλευρᾶς ἐκμεταλλεύσεως ἀρδεύσιμων ἐκτάσεων ὅσο καὶ ἀπὸ πλευρᾶς ἀποδόσεως ἐνεργείας, ἡ ἀλληλοεπίδρασις τοῦ ἑνὸς ἔργου εἰς τὸ ἄλλο ἀπαιτοῦν σχεδιασμόν, ἀπαιτοῦν σοβαρὰ τεχνικοοικονομικὴ μελέτη καὶ πολὺ περισσότερο ἐάν σκεφθεῖ κανένας ὅτι εἶναι ἔργα προοπτικῆς πενήντα καὶ ἑκατὸ ἐτῶν καὶ δὲν ἐπιτρέπονται ἐπιπόλαιαι λύσεις οἱ ὅποτες καὶ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν θὰ ἐπιβαρύνουν καὶ πιθανότατα θὰ περιπλέξουν τὸ ὅλον πρόβλημα.

Ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα τὸ σημαντικὸν τοῦ ἔργου τὴν τεράστιαν ἐπίδρασιν αὐτῆς τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑδατίνου δυναμικοῦ τῆς θεσσαλίας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεσσαλίας καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν, ἀναγνωρίζουσα ὅτι οἱ πολυσχιδεῖς φορεῖς οἱ ὅποτες ἴσως νὰ ὑπῆρχαν πρὸ ὀλίγου δὲν ἀπέδιδαν, ἀπεφάσισε νὰ ἀναθέσῃ εἰς ἓνα φορέα τὴν μελέτην τοῦ ὅλου ἔργου.

Ὁ φορέας αὐτός εἶναι τὸ Ὑπουργεῖο Συντονισμοῦ καὶ μάλιστα εἰδικότερα τὴν ἐπιβλεψη ὅλου αὐτοῦ τοῦ σχεδιασμοῦ καὶ τῆς μελέτης εἰς τὸν ἐμμεντότατο συνάδελφός μου κ. Παλαιοκρασόβ, ὁ ὅποιος μᾶς ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ εὐρίσκειται, σήμερα ἐδῶ καὶ ὁ ὅποιος λεπτομερέστερα θὰ ἀναπτύξει τὸ τί γίνεται αὐτῇ τῇ στιγμήν ὅτ' Ὑπουργεῖο Συντονισμοῦ. Συγκροτήθηκε μιᾷ ἐπιτροπῇ ἀπὸ ἐπιστήμονες καὶ μελετητές καὶ εἰδικούς πολλῶν Ὑπουργείων ἀπεφασίσθη ἡ συνεργασία μὲ ἔθνους οἴκους καὶ σχεδιάσθηκε ἕνας προγραμματισμός μελέτης τοῦ ὅλου αὐτοῦ συνθέτου προβλήματος. Προσωπικῶς εὐχομαι νὰ ἀποδώσει ὅλος αὐτός ὁ προγραμματισμός καὶ χρονικῶς καὶ ἀπὸ πλευρᾶς μελέτης ἔργου, ἔτσι ὥστε νὰ ὑλοποιηθοῦν αὐτὰ τὰ ὅποια ὅλοι θέλουμε καὶ τῶν ὁποίων τῇ σημασίᾳ τὴν τεράστια ὅλοι ἀναγνωρίζουμε. Εὐχόμενος εἰς τοὺς συνέδρους οἱ ὅποιοι ἐπισημειοῦνται τὴν πόλιν τῆς Λαρίσης, εὐχάριστα διαμονή, εὐχομαι καὶ πιστεύω, τὸ Συνέδριον νὰ εἶναι γόνιμο καὶ ἀποδοτικὸ πρὸς τὴν κατέδουλήν τῆς λύσεως αὐτοῦ τοῦ τεραστίου προβλήματος ἔτσι ὥστε ἡ Θεσσαλία νὰ γίνῃ ἕνα πανηγύρι παραγωγῆς καὶ μπορεῖ νὰ γίνῃ συγχρόνως μιᾷ πηγῇ καλυτέρας ζωῆς τόσο γιὰ τοὺς Θεσσαλοὺς ὅσο καὶ γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

Ο Υφυπουργός Συντονισμού κ. Παλαιουραόπουλος
Κυρίες και Κύριοι,

Θά ήθελα πρώτα νά συγχαρώ τό τοπικό τμήμα Κεντρικής και
Δυτικής Θεσσαλίας που είχε τήν πρωτοβουλία νά διοργανώσει τό
συνέδριο αυτό γιά ένα τόσο ζωτικό και παλυσθέντο πρόβλημα, όπως
τό πρόβλημα του ύδατινου δυναμικού της Θεσσαλίας. Πιστεύω ότι
ή πρωτοβουλία αυτή είναι άξια συγχαρητηρίων γιατί μέ τέτοιες
ἐκδηλώσεις φωτίζονται τά καυτά αυτά προβλήματα και οί μεγάλες
τεχνικές και οικονομικές δυσχέρειες που παρουσιάζουν. Θά ήθελα
ιδιαίτερα νά σας ευχαριστήσω γιά τήν εὐκαιρία που μου δίνεται
νά προσπαθήσω νά σας ενημερώσω γιά τίς ἐνέργειες που ἔχουν γί-
νει σήμερα ἀπό κυβερνητικής πλευράς.

Θά πρέπει νά παραδεχθούμε ότι, ἀντίθετα ἀπό ὅ, τι πολλές
φορές συμβαίνει, όπως παρατήρησε ὁ πρόεδρος του Τ.Ε.Ε., στήν
προκειμένη περίπτωση ὑπάρχει ένας ἀξιόλογος συντονισμός τῶν
προσπαθειῶν στή πλαίσια τῶν δραστηριοτήτων της Σ.Ε.Δ.Υ.Π., της
Συντονιστικής δηλαδή Ἐπιτροπῆς Διαχειρήσεως Ὑδατινῶν Πόρων,
του Ὑπουργείου Συντονισμού ἡ ὁποία και ἀσχολεῖται μέ τό θέμα
ἀπό τό Μάιο του 1976.

Ὅπως ἀνέφερε ἤδη ὁ ἐνλεκτός συνάδελφος, φίλος και συμ-
πατριώτης σας κ. Σουφλιάς, τό βασικό στοιχεῖο του προβλήματος
εἶναι τό ἔλλειμμα του Ὑδατινου δυναμικού που ὑπάρχει στή Θεσ-
σαλία γιά τήν ἄρδευση τῶν 3,5 περίπου ἑκατομ. στρεμ. Ἄνω δέ πε-
ρίπου 3.500.000 στρ. γιατί και ὁ ἀκριβής καθορισμός της ἐκτάσεως
που μπορεί νά ἄρδευτεῖ εἶναι ένα ἀκόμη στοιχεῖο γιά διερεύνηση.

-14-

Για την αντιμετώπιση του έλλειμματος αυτού άρχισαν, έδω και πολλά χρόνια, διάφορες μελέτες απ' τις όποτες οι πιο αξιόλο-
γες είναι απ' τη μία ή μελέτη της ELECTROWATT, που τελείωσε το
72 και κατέληξε στη πρόταση κατασκευής των πέντε φραγμάτων που
άνέφερε ο κ. Σουφλιάς, και απ' την άλλη ή μελέτη της SOGREAH που
έκπονεύται άκόμη.

Η μελέτη αυτή αποβλέπει στη διερεύνηση των δυνατοτήτων των
υπογείων ύδάτων της Θεσσαλίας και έξελιχθηκε στο γνωστό πρόγραμ-
μα, που χρηματοδοτείται και από τη Διεθνή Τράπεζα και προβλέπει
την άρδευση 400.000 στρεμ. περίπου από βαθείες γεωτρήσεις μέσ ω
συστημάτων διανομής. Οι δύο αυτές μελέτες, ανεξάρτητα από τα
έρωτηματικά που υπάρχουν για δριόμένα από τα φράγματα, δείχνουν
ότι μπορούμε να άρδεύσουμε μία έκταση της τάξεως των 1.600.000
στρ. από τα όποτα τα 400.000 στρέμ. όπως άνεφερα, από τα υπόγεια
νερά και τα 1.200.000 στρ. από τα πέντε φράγματα. Όπως φαίνε-
ται λοιπόν, έστω κι άνακατασκευαστόν, όλα αυτά τα έργα, το έλ-
λειμμα εξακολουθεύ να υπάρχει και έτσι γενήθηκε ή ιδέα της έν-
τροπής του Άχελάου, που θα μπορούσε να άναπληρώσει το έλλειμμα
αυτό και να άδξήσει τα άρδευόμενα στρέμματα στους άριθμούς που
άναφέραμε προηγουμένως.

Η ιδέα αυτή πρόσθεσε άκόμα ένα στοιχείο στο πρόβλημα, που
έμφανίζεται έτσι να έπηρεάζεται τώρα από τους παραάτω βασικούς
παράγοντες ή κατηγορίες προβλημάτων.

- ο πρώτος είναι τα φράγματα

- ο δεύτερος είναι η αντιμετάλλευσή των υπογείων υδά-
των.

- ο τρίτος η εκτροπή του 'Αχελώου.

- ο τέταρτος το πρόβλημα της ηλεκτρικής ενέργειας

που ενδεχομένως δημιουργεί ή επηρεάζει ή εκτροπή. Πρέπει ν' ανα-
φέρω στο σημείο αυτό ότι η Δ.Ε.Μ. έχει προγραμματίσει την κατα-
σκευή μιας σειράς φραγμάτων στον 'Αχελώο που επηρεάζονται κατά
τον Α ή Β τρόπο από τη μελετωμένη εκτροπή. Πρέπει επίσης να ανα-
φέρουμε και το εξίσου σημαντικό πρόβλημα του Πηνειού που αποικτα
μάλιστα συνεχώς μεγαλύτερη σοβαρότητα εν όψει των αποχετεύσεων
των πόλεων που βρίσκονται κατά μήκος του ποταμού και εκβάλλουν
τα απόβλητά τους μέσα σ' αυτόν. Νομίζω πως δεν θα ήταν άσκοπο
να αναφερθεί εδώ ότι υπάρχουν κίνδυνοι σοβαρής διαταραχής της
οικολογικής ισορροπίας του Πηνειού κι αυτό πρέπει να διαφωτισθεί
και να μελετηθεί ιδιαίτερα. Δεν πρέπει τέλος να αγνοούμε ότι η
εκτροπή πρέπει να είναι υπολογισμένη έτσι ώστε να καλύπτονται
και οι ανάγκες για άρδευση της λεκάνης του 'Αχελώου, ήν και νο-
μίζω ότι δεν υπάρχει σοβαρό θέμα άφου, όπως φαίνεται από όλους
τούς υπολογισμούς, οι ανάγκες αυτές ικανοποιούνται.

Η εκτροπή που προανέφερα και που είχε ασχοληθεί με το
θέμα ενάμιου περίπου χρόνο, συνέταξε μια έκθεση που είχε εκδο-
θεί τρεις μόλις εβδομάδες πριν αναλάβω το χειρισμό του προβλήμα-
τος. Η έκθεση κάλυπτε πολλά σημεία, κατέληγε όμως βασικά σε

τρεῖς προτάσεις.

Ἡ πρώτη πρόταση ἔλεγε ὅτι τὸ φράγμα τοῦ Σοφαδίου ἢ Σμονό-
βου θὰ ἔπρεπε νὰ προχωρήσει σὲ στάδιο κατασκευῆς ἀφοῦ δὲν ἐπι-
ραδίζεται καὶ δὲν ἐπηρεάζει τὸ ὅλο σῶμα, εἴτε δηλαδή ἀποφαι-
νόσθῃ ἢ ἐκτροπῇ εἴτε ὄχι, καὶ δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχουν γι' αὐτὸ
ἐπιφυλάξεις.

Ἡ δευτέρα πρόταση ἦταν ν' ἀνατεθεῖ οἰκονομοτεχνικὴ μελέτη
γιά τὴν ἐκτροπὴ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀχελῷου.

Ἡ τρίτη πρόταση τέλος ὑποστήριζε πὼς ἡ Δ.Ε.Η. ἔπρεπε
ἔτσι κι' ἄλλοιως νὰ προχωρήσει στίς ἐνέργειες ποῦ ἔχει προγραμ-
ματίζει γιά τὴν κατασκευὴ φραγμάτων σὲν Ἀχελῷο καὶ συγκερι-
μένα τῶν ΥΠΣ Στράτου, Ἀγ. Γεωργίου καὶ Σουκιάς, λαμβάνοντας ὑπ'
ὄψιν τὴν πιθανότητα ἐκτροπῆς μέρους τοῦ ὑδατικοῦ τοῦ δυναμικοῦ.

Γιὰ μὲν τίς δύο προτάσεις, τῆς κατασκευῆς δηλαδή τῶν φραγ-
μάτων τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τοῦ Σμονόβου, δὲν ἐδημιουργήθησαν ἐπιφυλά-
ξεις ἢ ἐρωτηματικά. Γιὰ τὴν ἀνάθεσιν ὅμως οἰκονομοτεχνικῆς μελέ-
της γιά τὴν ἐκτροπὴ τοῦ Ἀχελῷου καὶ ἐγὼ προσωπικά καὶ οἱ ὑπη-
ρέτες τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ἀλλὰ καὶ οἱ μετέχοντες στήν
ἐπιτροπὴ διαπιστώσαμε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πὼς προδίδεται γιά
ἓνα ἐξαιρετικὰ σημαντικὸ θέμα ποῦ ἀπαιτοῦσε σὺν καὶ σοβαρὸ χει-
ρισμό.

"Όπως ξέρετε καλύτερα από μένα ή ποιότητα μιας μελέτης, Ίδιως τόσο πολυσύνθετης εάν αυτή, ποδ θα περιλαμβάνει έστω και πρόχειρους υπολογισμούς κόστους για ένα τέτοιο τεράστιο έργο, εξαρχαιται σε μεγάλο βαθμό από τη στάθμη των προδιαγραφών βάσει των οποίων θα έμπονηθετ.

Τελικά, μετά από σειρά συσκέψεων ποδ είχαμε στην επιτροπή με τη συμμετοχή και του συναδέλφου κ. Σουφλιά, προανατολιστήκαμε στην σκέψη να καλέσουμε κάποιον ξένο οίκο, είτε απ'αυτούς ποδ είχαν ήδη έμπονήσει τις μελέτες, όπως ή ELECTROWATT και ή SOBREAH, είτε κάποιον τρίτο ειδικευμένο σε τέτοια θέματα, για να μας βοηθήσει στην σύνταξη των προδιαγραφών ώστε να ανατεθεί ή μελέτη το γρηγορότερο δυνατό, επισημάνθηκε όμως παράλληλα ο κίνδυνος ποδ υπήρχε να συνταχθούν οι προδιαγραφές με τέτοιο τρόπο ώστε να εύνοοσυν την ανάληψη της μελέτης από τον Ίδιο αυτό μελετητικό οίκο.

Έτσι καταλήξαμε σε μια σωστότερη, πιστεώ, απόφαση, ποδ έχει ήδη αποδώσει καρπούς, να καλέσουμε δηλαδή ένα ή περισσότερους ξένους έμπειρογνώμονες οι οποίοι να μήν είναι μέλη μελετητικών εταιρειών ή συγκροτημάτων αλλά καθαίνοι λειτουργοί.

Απευθυνθήκαμε στο γραφείο Έγγείων Βελτιώσεων του 'Αμερικανικού 'Υπουργείου Έσωτερικών, όπου, όπως συμφώνησαν όλοι οι τεχνικοί της 'Επιτροπής, υπάρχουν μερικοί από τους κορυφαίους στην ειδικότητά τους και μέσα σε δύο περίπου μήνες πραγματοποιήθηκε ή επίσκεψη του κ. KAUFMANN, προϊσταμένου του Γραφείου Προ-

γραμματισμοῦ Ἑγγέλων Βελτιώσεων, ὁ ὁποῖος ἔχει ἤδη υποβάλλει μιὰ πρώτη προκαταρκτικὴ ἐκθέση.

Τὸν Ἰούλιο ἀναμένονται δύο ἀκόμη εἰδικοί, ὁ ἓνας γιὰ θέματα φερτῶν ὑλῶν καὶ ὁ ἄλλος γιὰ θέματα θεμελιώσεων φραγμάτων καὶ ὑδατοπερατότητος οἱ ὁποῖοι θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὸ πρόβλημα τῆς Κρύας Βρύσης. Παράλληλα συστήσαμε μιὰ ομάδα ἐργασίας ἀπὸ ἐκπροσώπους τῆς Ὑπηρεσίας Ἑγγέλων Βελτιώσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ἢ ὁποῖα συγκεντρώνει καὶ συστηματοποιεῖ ὅλες τῆς ὑπάρχουσες μελέτες ὥστε μέσα σὲ ἕξη μῆνες νὰ ἔχουν παραδοθεῖ οἱ προδιαγραφές τῆς οἰκονομοτεχνικῆς μελέτης. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ τελείωσε ἤδη τὸ πρῶτο στάδιο, καὶ μάλιστα σὲ ἓνα μῆνα ἀντὶ τῶν δύο μηνῶν ποῦ προβλεπόταν, καὶ προχωρεῖ στὰ ἐπόμενα στάδια ὕστερα ἀπὸ συνεργασία μὲ τὸν κ. KAUFMANN. Τὰ βασικὰ σημεῖα τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. KAUFMANN, ποῦ προανέφερα, εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. — Πρέπει νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τῆς Κρύας Βρύσης, νὰ διερευνηθεῖ δηλαδὴ ἐὰν οἱ ἐπιφυλάξεις ποῦ ἔχουν διατυπωθεῖ εἶναι βάσιμες ἢ ὄχι, ὥστε νὰ γνωρίζουμε ἐὰν τὸ ἔργο εἶναι πραγματοποιήσιμο καὶ ἀποδοτικόν.

2. — Τὸ φράγμα τοῦ Σμονόβου πρέπει σὲ κάθε περίπτωση νὰ κατασκευασθεῖ. Σημειώσουμε ὅτι ἤδη τώρα προχωροῦμε στὴν κατασκευὴ τοῦ ἔργου.

3.- Πρέπει να συνεχισθεί η μελέτη της SOGREAH και ο εμπλουτισμός της με νέα στοιχεία. Η SOGREAH έχει κατασκευάσει ένα μοντέλλο για τη μελέτη των υπογείων υδάτων που αναμορφώνεται τώρα με παρατηρήσεις Έξη έτων, αντί των αρχικών παρατηρήσεων των δύο μόνον έτων, και θα είναι έτοιμο τό Μάιο του 1979. Το μοντέλλο αυτό επικρατεί η όνέψη να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση των έναλλακτικών λύσεων που θα άποτελέσουν και τη βάρη της οικονομοτεχνικής μελέτης. Οι έναλλακτικές αυτές λύσεις προδιαγράφονται προς τό παρόν ως έξής:

1.- Να μή προχωρήσουμε στην έκτροπή των υδάτων του Άχελώου αλλά να έξαντλήσουμε τις δυνατότητες του συστήματος των φραγμάτων της Θεσσαλίας χωρίς να διαπαράξουμε την δίαιτα των υδάτων του Πηνειού και την άντληση των υπογείων υδάτων που γίνεται σήμερα σε μεγάλο βαθμό.

2.- Να γίνει έκτροπή υδάτων του Άχελώου της τάξεως του 1,5 έως 2 δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων τό χρόνο.

3.- Η τρίτη τέλος περίπτωση είναι μία μέση λύση όπου η έκτροπή περιορίζεται σε ποσότητες της τάξεως των 700 έκατομ. κυβ. μέτρων τό χρόνο.

Οι δύο τελευταίες λύσεις ίκανοποιούν πλήρως τις άπαιτήσεις για άρδευση του Θεσσαλικού πεδίου, ενώ ή πρώτη δέν καλύπτει τις άνάγκες σημαντικής έκτάσεως, που δέν μπορεί αυτή τη στιγμή να προσδιορισθεί άκριβώς άλλ'είναι όπωσδήποτε της τάξεως των 600

περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, αν δεχτούμε σε συνολική αρδεύσιμη έκταση τα 3.500.000 στρέμματα.

Πρέπει όμως, εν πάση περιπτώσει να εξετασθεί και αυτή, ακόμη και εάν μέτρο συγκρίσεως με τις άλλες δύο.

Πάνω ο' αυτόν τον καμβά προχωρούν με ικανοποιητικό ρυθμό οι εργασίες και ελπίζουμε ότι τον 'Οκτώβριο ή το Νοέμβριο θα είμαστε έτοιμοι για την ανάθεση της μελέτης. Θα ήθελα εδώ να παρατηρήσω ότι το μέγεθος και η φύση του έργου με όλα τα επί μέρους προβλήματα που παρουσιάζει, συνθέτουν για την Ελλάδα του 1980 ένα τεχνικό πρόβλημα πιο μεγάλο απ' ό, τι ήταν ο 'Ισοθμός της Κορίνθου για την Ελλάδα του 1980. Με επίγνωση αυτών ακριβώς των δυσχερειών, επικρατεί η όψηση να γίνει πρόκληση ενδιαφέροντος σε διεθνές επίπεδο ώστε να πάρουν μέρος όσοι μελετητές ενδιαφέρονται γι' αυτό. Σημειώτουν ότι ένα σημαντικό μέρος της μελέτης δεν θ' ανατεθεί αλλά θα εκπονηθεί από τις υπηρεσίες τις ειδικευμένες σε κάθε τομέα, πάντοτε βέβαια με το συντονισμό του γενικού μελετητή. Υπάρχει πολύ ύλιος διαθέσιμος και πολλοί άνθρωποι που έχουν εργασθεί πολλά χρόνια σε διάφορους τομείς του προβλήματος, μία δε από τις διαπιστώσεις της εκθέσεως του KUTMANN είναι ότι πρέπει πράγματι ένα μεγάλο μέρος της μελέτης κυρίως στα σημεία που αφορούν την οικονομική ανάλυση του έργου να γίνει από τις υπηρεσίες. Πιστεύω ότι η μελέτη θα έχει ολοκληρωθεί μέσα σε δύο χρόνια απ' τη στιγμή που θα ανατεθεί και θα μπορούμε να προχωρήσουμε στην εκτροπή των υδάτων του 'Αχελώου.

Τό διάστημα αὐτό θά ἦταν ἴσως μικρότερο ἂν ἐξ. ἀελλίμε νά μελε-
τήσουμε σέ μεγάλο βάθος τό θέμα, μέ τή βοήθεια τοῦ μοντέλου τοῦ
SOGREAH, ποῦ ὅπως ἀνέφερα θά εἶναι ἑτοιμο τό Μάιο τοῦ 1979.

Πιστεύω ὅτι τό θέμα ἀντιμετωπίστηκε καί ἀντιμετωπίζεται
μέ τό ὡστός τρόπο. Ἦδη βέβαια ἔχει χαθεῖ ἀρκετός χρόνος ἀλλά
βιαστικά βήματα σ' ἓνα τέτοιο πρόβλημα μπορεῖ νά μᾶς ὁδηγήσουν
σέ λανθασμένες μεθοδεύσεις καί λύσεις. Ἐξ ἄλλου ἡ μεθοδευση
αὐτή, ποῦ μᾶς προσδιορίζει ἓνα διάστημα δύο ἔτων προτοῦ προχω-
ρήσουμε θεῖν ἐκτροπή τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀχελώου, δέν ἀποκλείει νά
προχωρήσουν ἐν τῷ μεταξύ διάφορα ἄλλα ἔργα, ὅπως τό φράγμα τοῦ
Σμοινδίου ποῦ προανέφερα, τό πρόγραμμα ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑπογε-
ων ὑδάτων καί ὁρισμένα ἀπό τά φράγματα ποῦ ἔχουν μελετηθεῖ, ἀφοῦ
ὅπως φαίνεται σά γενικό συμπέρασμα τῆς ἔρευνας αὐτά θά πρέπει
νά κατασκευασθοῦν εἴτε γίνεῖ ἐκτροπή εἴτε ὄχι. Μεγάλη σημασία
ἔχει στήν προκειμένη περίπτωση τό φράγμα τῆς Κρύας Βρύσης γιατί
εἶναι τό σημαντικότερο ἀπ' ὅλα μέ ἓνα δυναμικό ἀρδεύσεως τῆς τά-
ξεως τῶν 750 χιλιάδων στρεμμάτων.

Πρέπει ἐπίσης νά σᾶς διευκρινίσω ὅτι τά ἔργα τῆς Δ.Ε.Η.
προχωροῦν ἤδη μέ βάση αὐτή τή μεθοδευση, λαμβάνοντας δηλαδή ὑπ'
ὄψη τήν πιθανότητα ἐκτροπῆς τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀχελώου, ἐνῶ ἐκ πα-
ραλλήλου προχωροῦν ἀρκετά ἐντατικά καί διάφορες ἄλλες ἐργασίες,
ὅπως γεωλογικές καί ἐδαφολογικές ἔρευνες ἀπ' τό Ι.Γ.Μ.Ε. στίς
περιοχές ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρουν καί μάλιστα στήν περιοχή ὅπου εἶ-

ναί πιθανόν ότι θα περάσει ή σήραγγα άνεργή. Πολύτιμα για μια βασική εργασία που πρέπει να ολοκληρωθεί όσο το δυνατό πιο γρήγορα και γι' αυτό ήδη από τον Ιανουάριο δώσαμε εντολές για τη ταχεία εκτέλεση και έγγραψαμε στο πρόγραμμα επενδύσεων τις άναγκαίες πιστώσεις.

Νομίζω ότι έδωσα μια πλήρη εικόνα των ενεργειών για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος. Δεν μπήκα σε λεπτομέρειες, όπως για παράδειγμα μία ιδέα για εμπλουτισμό των υπογείων υδάτων και αύξηση της άποδόσεως του αντίστοιχου έργου ή άλλα ειδικότερα θέματα, άφ' ενός λόγω περιορισμένου χρόνου και άφ' άλλου γιατί πιστεύω ότι θα αναπτυχθούν καλύτερα άπ' τους μετέχοντες στο συνέδριο.

Τελειώνοντας θα ήθελα και πάλι να συγχαρώ το τοπικό τμήμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου για τη πρωτοβουλία του αυτή και να εύχηθώ να επακολουθήσει ένας διάλογος ύψηλου επιπέδου που θα δια φωτίσει το θέμα. Άπ' τη δική μας πλευρά θα θέλαμε πολύ να έχουμε συνέχεια της επαφής και συνέχιση της αλληλοενημερώσεως ώστε να υπάρχει, καθώς προχωρούμε, ή διαρκής αυτή ανταλλαγή πληροφοριών και κατευθύνσεων.

Σας εύχομαι καλή επιτυχία και εύχαριστώ πάλι για την πρόσκληση.

Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ν.Δ. βουλευτῆς Τριναίων
κ. Δερβέναγας

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Εὐχαριστῶ τὸ Προεδρεῖο γιὰ τὴν φιλόφρονά καὶ ἐδγενή
πρόκλησιν, τοὺς εὐχομαι καθε ἐπιτυχία στοὺς σκοποὺς των. Ἐχω
νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι ἐκπρόσωπος τοῦ Κόμματος
ὅταν αὐτὴ τὴν στιγμή παρέστησαν καὶ οἱ Ὑφυπουργοί.

Ὅμιλῶ ὡς τοπεινὸς ἐκπρόσωπος τοῦ Νομοῦ Τριναίων.

Κύριοι, εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ Θεσσαλία μαστίζεται ἀπὸ λειψυδρίας.
Εἶμαι θιασώτης τῆς ιδέας τῆς ἐκτροπῆς τοῦ Ἀχελώου, ὅτῃν ὅποια
μὲ εἰσήγαγε ὁ Δήμαρχος Τριναίων κ. Παπαστεργίου. Χωρὶς νὰ θέλω
νὰ ἐκτραπῶ εἰς λεπτομερείας, θά μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς πῶ τὸ
ἔξης: Ὅποιαδήποτε λύση προτιμήσετε, εἴτε τὴν ἐκτροπὴ τοῦ Ἀχελ-
ώου, εἴτε τὰ φράγματα ἢ ὅποιαδήποτε ἄλλη λύση, σημασία γιὰ μέ-
να ἔχει ἡ λύση αὐτὴ νὰ ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν σύμμετρον ἱκανοποίησιν
ὅλοκληρου τοῦ Θεσσαλακοῦ χώρου. Δὲν μποροῦμε νὰ παραγνωρίσουμε
τὸ γεγονὸς, δὲν μποροῦμε νὰ καταδικάσουμε τοὺς ἄγρότες τοῦ Ν.
Τριναίων, νὰ ὑφίστανται ταλαιπωρίες νὰ ἀρέεθουν ἀπὸ τὰ ὑπόγεια
ὕδατα, νὰ πληρώνουν ὑψηλὸ τὸ κόστος τῆς ἀντλήσεως καὶ τὰ νερά
τοῦ Ν. Τριναίων νὰ διοχετεύονται εἰς ἄλλας περιοχάς.

Μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα. Μὲ τὸ πνεῦμα τῆς οὐμῆτρου ἱκανοποιήσεως
ὅλων τῶν περιοχῶν καὶ ὅλων τῶν ἀγροτῶν τῆς Θεσσαλίας, χαιρετίζω
τὸ συνέδριό σας. Εὐχομαι καλὴ ἐπιτυχία. Σᾶς παρέχω τὴν δια-
βεβαίωσιν ὅτι οἱ ἀσθενεῖς μου δυνάμεις τίθενται ὅτῃν διαθέσῃ σας.

Εξιδιανώτερα γιά τήν έντροπή τοῦ Ἀχελλῶου ποταμοῦ χωρὶς νά
 υπεισέρχομαι εἰς λεπτομερείας, οὔτε νά προσπαθῶ νά βάλω τήν
 προσωπική μου σφραγίδα, θέλω μόνο νά ἐπισημάνω ὅτι ἔχω κάνει
 ἐντόνους προσπάθειας γιά νά δῶ νά υλοποιεῖται αὐτή ἡ ἄποψις.
 Οἱ ἀγῶνες μου βέβαια αὐτοί εἶναι πάρα πολύ μικροί ἐν ὁχέει με
 τό ἔργο καί ἐν ὁχέει με τήν συμβολή, ἰδίως αὐτῶν οἱ ὁποῖοι
 εἶχαν τήν μεγαλοφυΐα αὐτῆς σκέψης.

Σῶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ ποῦ με ἀνοῦσατε. Καλή ἐπιτυχία
 στοὺς σκοποὺς σας.

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ΠΑΣΟΚ βουλευτῆς νομοῦ Μαγνησίας
κ. Πιτσιώρης

Σεβασμιότατε, Κύριε Νομάρχα, Κύριοι Ὑφυπουργοί, Κυρίες καὶ
Κύριοι.

Ἔχω τὴν τιμὴ νὰ χαιρετίσω τὸ συνέδριο τοῦ τοπικοῦ τμή-
ματος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, διὰ λογαριασμό τοῦ Π.Α.Σ.Ο.Κ.
καὶ αἰσθάνομαι διπλὴ χαρὰ, διότι μᾶς δίδεται ἡ δυνατότητα νὰ
παρακολουθήσουμε ἓνα συνέδριο, ὅπου οἱ Ἕλληνες Μηχανικοὶ
συνέπονται, προβλήματα ἐξορύξεως καὶ μελετοῦν θέματα ποῦ ἀφοροῦν τὸν
γεωργικὸ τομέα.

Αἰσθάνομαι ἐπίσης ἰδιαίτερη χαρὰ, διότι ἀποτελῶ μέλος τοῦ
Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ χαιρετίζω τόσο τὴν ἐκδήλωσιν αὐτὴν
τοῦ Τοπικοῦ τμήματος, ὅσο καὶ τίς μέχρι στιγμῆς ἐκδηλώσεις τοῦ
Τεχν. Ἐπιμελητηρίου, πρόσφατα ἐκλείσε ἡ ἐβδομάδα γιὰ τὸν ὀρυ-
κτὸ πλοῦτο, ποῦ πιστεύουμε ὅτι συμβάλλει κατὰ τὸν καλλίτερο
δυνατὸ τρόπο, εἰς τὴν κινητοποίηση τῶν 22.000 Μηχανικῶν ποῦ δια-
θέτει σήμερα ἡ χώρα μας.

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψει ὁ κ. Παλαιοκραστῆς, μὲ τὸν ὁποῖο ἔχομε καὶ
παλαιὰ ἀντιδικία πᾶνω σὲ τέτοια θέματα, νὰ τοῦ πῶ ὅτι ἡ χώρα
μας ἔχει εἰδικούς. Δὲν χρειάζονται οἱ ξένοι. Τοὺς ξένους τοὺς
ἔχομε πληρώσει. Φέρνουν μοντέλλα ἀναπτύξεως ποῦ ἔχουν ἴσως
ἀναπτυχθεῖ σὲ ἄλλες χώρες. Ἦταν κατὰλληλα σ' ἐνεῖνες τίς χώρες.

Ἀποδεικνύεται ὅμως πολὺ συχνὰ ὅτι εἶναι καταστρεπτικοὶ γιὰ τὴν χώρα μας.

Ἡ γνώσις τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καίζει τέτοιο ρόλο ποῦ δὲν πρέπει νὰ τὸν παραβλέπουμε. Ὑπάρχει ἀρετὰ παραδειγμάτων καὶ ὑπάρχει ἀρκετὸς προβληματισμὸς πάνω σ' αὐτό καὶ πρέπει νὰ βρῶν καὶ τὰ συμπεράσματα.

Ὁ κ. Ὑφυπουργὸς εἶπε ὅτι ἔχει χαθεῖ ἀρκετὸς χρόνος. Αὐτό εἶναι γεγονός. Τώρα φθάσαμε σὲ μίαν φάση πλέον ποῦ πρέπει νὰ τὰ ἀντιμετωπίσουμε ἀπὸ τὰ προβλήματα.

Οἱ εἰδικοί, ὁδογεωλόγοι, ὅταν μιλοῦν γιὰ θέματα τοῦ ὑδάτινου δυναμικοῦ κάνουν ἓνα ἰσοζύγιο. Ἀπὸ τὸ ἰσοζύγιο αὐτό προκύπτει ποιὲς εἶναι οἱ δυνατότητες τῆς χώρας μας. Τὸ ἰσοζύγιο στὴ χώρα μας ἔχει γίνῃ νομίζω ἀπὸ ἀξιολογισίμους μελέτες. Τὸ Τεχν. Ἐπιμελητήριον πρὶν 3 χρόνια, νομίζω, εἶχε κάνει ἓνα συνέδριο στὴν Ἀθήνα καὶ ὑπάρχουν πλουσιώτατες καὶ ἀρίστες ἐισηγήσεις καὶ τὸ ἰσοζύγιο αὐτὸ ἔχει ἀποδείχῃ ὅτι εἶναι θετικό. Πλεονασματικό. Τὸ συμβαίνει ὅμως καὶ μᾶς λείπει τὸ νερὸ, τόσο στοὺς κάμπους, όσο καὶ στὲς πόλεις ὅπου τὸ χρειαζόμαστε γιὰ τὲς ἀνάγκες τῆς Βιομηχανίας, ἀνάγκες ποῦ κάθε μέρα ἀξάνονται, όσο καὶ γιὰ τὲς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, ὅπου καὶ ἐκεῖ δυστυχῶς ἐπικρατεῖ μὴ κατ'ἀπόσπασιν ἀνησυχητικῆς.

Ἔχουμε πλεονάσμα τοῦ ὀρεινοῦ μέρους τῆς χώρας μας, καὶ ἔχουμε ἔλλειμα τοῦ πεδινοῦ μέρους τῆς χώρας μας. Θὰ περίμενε κανεὶς, δεδομένου ὅτι τὸ ὀρεινὸ μέρος τῆς χώρας μας, ἀποτελεῖ τὸ 70ο/ο τοῦ συνόλου, ὅτι θὰ εἴχαμε δπωσδήποτε ἀφθονία νερῶν. Ἡ πραγματικότητα ὅμως εἶναι διαφορετικὴ διότι ὑπάρχει μιὰ κατάστασις ἀνηούχητινὴ ποὺ ἔχει σχέση με τὴν ἀποψήλωσι τῶν Ἑλληνικῶν ὀρεινῶν περιοχῶν. Βέβαια ἡ Θεσσαλία δὲν ἔχει φθάσει εἰς αὐτὴ τὴν δραματικὴν κατάστασις. Ἔχει τὴν τύχη νὰ βρισκεται ἡ ὁροσειρὰ τῆς Πίνδου, ἡ ὁποία ἔχει πλεονάσματα ὑπερβολικὰ καὶ ἔτσι μποροῦμε νὰ μιλοῦμε γιὰ λύσεις εἰς αὐτὴ τῆς ἐκτροπῆς τοῦ Ἀχελλῶος. Σκεφθεῖτε ὅμως τὴν Πελοπόννησο, τὴν Ἀττικὴν. Εἶναι περιοχὲς ποὺ τείνουν νὰ ἐγκαταληφθοῦν. Δὲν ὑπάρχουν πλέον πλεονάσματα καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταφέρουμε τὸ νερὸ ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀκόμα, με πολυδάπανα ἔργα, ὅπως τὰ ἔργα τοῦ Μόρνου, ποὺ διαρκοῦν χρόνια, ἀπαιτοῦν διςκατομύρια, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐξασφαλίσουμε ὑδρευσὴ τῶν Ἀθηνῶν. Δὲν εἶναι εὐκόλο πράγμα νομίζω νὰ λέμε ὅτι ὑπάρχει κάπου, σὲ μιὰ ὁροσειρὰ ποὺ ἔχει μαζευτῇ ραχοκοικαλιὰ τῆς Πίνδου ἓνα πλεονάσμα.

Ἐγκαταλείπουμε τὴν ὑπόλοιπὴ Ἑλλάδα. Θὰ κάνομε γιγαντιαῖα ἔργα καὶ θὰ μεταφέρουμε τὰ νερά εἰς περιοχὲς ὅπου δὲν ὑπάρχουν. Νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ τὸ σκεφθοῦμε καὶ πῶς διαφορετικὰ.

Ζεύμε στον αιώνα της σπατάλης όλων των πόρων. Σπατάλη στις πρώτες ύλες. Σπατάλη στο νερό. Σπατάλη στον ατμοσφαιρικό αέρα. Και ακόμα καλύτερο θακασόειν νερό με την έννοια ότι μολθναμε τις θάλασσες. Ή κατάσπαση είναι κάπως εφιαλτική εάν σάς άναφέρω δύο νούμερα. Το ποσόστώ δασών στήν χώρα μας είναι 2.470.000 ~~ήκταρια~~ ^{ήκταρια} δηλαδή 18,65/ο τοῦ συνόλου. Τα βοσκοτόπια είναι 5.900.000 ήκταρια 44,60/ο. Για τα βοσκοτόπια έχω να σάς πώ ότι είναι υποβαθμισμένα πλέον και δέν μπορούν να έχουν καν τον χαρακτήρα του βοσκοτόπου. Τόν κρατούν μόνο ιστορικά. Οι γεωργικές καλλιέργειες καταλαμβάνουν μία έκταση 3.900.000 ήκταρια περίπου τό 30ο/ο και μή παραγωγικές έκτάσεις 1.000.000 ήκταρια δηλαδή 7,5ο/ο.

Τά δάση είναι αυτά που θα μᾶς δώσουν τό απαιτούμενο νερό και αυτό διότι τά φυσιολογικά κατακρηνηνίσματα που έχουμε κάθε χρόνο δέν επαρκούν ή φεύγουν τελικά στή θάλασσα. Δέν επαρκούν για τις ανάγκες των θερινών μηνών. Εάν δέν υπάρχει ο φυσιολογικός αυτός ρόλος που παίζουν τά δάση, που συγκρατούν τό πλεονασμα, δέν τό αφήνουν να παρασυρθή, υπό μορφή σφογγαριού, τό απορρέουν σιγά-σιγά στις υπόγειες δεξαμενές και έχουμε και τήν διαρκή τροφοδοσία των ποταμίων, όλη τήν διάρκεια του έτους, και τον εμπλουτισμό των υπογείων υδάτων.

Πιο έφιαλτική άκρόμα είναι ή εικόνα άν σκεφθώ κανείς αυτό τό 18,60/ο ποό είναι τά δάση. Έγώ τό θεωρώ ότι είναι 'Εθνική μας κληρονομιά, όπως είναι ή θάλασσα, ό ούρανός, τά νησιά μας "Αν σκεφθεΐ λοιπόν κανείς ότι αυτό τό 18,60/ο ήταν 48,50/ο επί έποχής Τουρμικου Ζυγου. Τό 1880 κατέβηκε σε 380/ο, τό 1898 σε 280/ο, τό 1911 σε 23,50/ο, τό 1974 στο 18,60/ο καί άν ληφθοούν ύπ' όψει οι πυρκαγιές ποό μάστεισαν πέρυση δυστυχώς τίς έλλειματικές περιοχές, τότε τό ποσοστό είναι άκρόμα πιο κάτω καί ή εικόνα άκρόμα πιο έφιαλτική.

Θά μου επιτρέψετε, παρ' όλον ποό συζητάμε για τό ύδάτινο δυναμικό της Θεσσαλίας, νά κάνω αυτές τίς προεκτάσεις, διότι πιστεύω ότι μία χώρα πρέπει νά τήν βλέπει κανείς στο όνολό της. Καί άν ή Θεσσαλία έχει αυτή τήν τύχη, αυτό είναι ευχάριστο, θά πρέπει νά αξιοποιηθεΐ, άν καί όρισμένες πλευρές της Θεσσαλίας, περισσότερο ή 'Ανατολική Θεσσαλία, έχει αρχίση καί αυτή νά πέρνει αυτή τήν εικόνα, έχουμε δηλαδή αποψηλωμένα βρη, τά όποια δέν μπορούν νά παίξουν τόν φυσιολογικό τους ρόλο. 'Η φύσις βλέπετε έχει πολλές δυνατότητες, νά κάνει πράγματα ποό διαφορετικά άν τήν υποκαταστήσουμε, πρέπει νά δαπανήσουμε δισεκατομμύρια για έργα. Καί είναι έρωτηματικό άν θά μπορέσουμε κάποτε νά υποκαταστήσουμε, με τήν δαπάνη αυτών των έργων, αυτό ποό μόνη της ή φύση κάνει.

Καί εδώ άκριβώς είναι ό παραλογισμός του σύγχρονου κόσμου. Δέν άναφέρομαι στην συγνεκριμένη Κυβέρνηση, διότι νομίζω ότι ή

κατάστασή αυτή είναι χρονία και υπάρχει ένα 'Εθνικό θέμα που δεν αφορά μια Κυβέρνηση, αφορά τις προοπτικές της χώρας μας.

Αυτό ήθελα να πω, σε γενικές γραμμές, δίνοντας ίσως μια άλλη διάσταση του συνεδρίου. "Οχι την στενή τεχνοκρατική. Δηλαδή έχουμε τὰ νερά εκεί, έχουμε αυτές τις πεδιάδες, πρέπει να τὰ μεταφέρουμε.

Εμείς συνηθίζουμε να βλέπουμε, και νομίζω σ' αυτό θα συμφωνούν οι περισσότεροι, τι άλλες δυνατότητες υπάρχουν, όπως αυτές που ανέφερα προηγουμένως και γιατί αυτές δεν χρησιμοποιούνται ή τι τάσεις υπάρχουν, όπως είναι ή τάσις να λιγοστεύει συνέχεια το ποσοστό που καλύπτεται από δάση.

Στά έργα που έιντελούνται στην Θεσσαλία, θα ήθελα να προσθέσω ότι υπάρχει ή εκμετάλλευση των υπογελων υδάτων της Θεσσαλίας, ή όποια μελετάται μ' ένα όμοιωμα, όπως είπε και ό κ. 'Υφυπουργός, δυστυχώς από μια Γαλλική εταιρία. Θα μου επιτρέψετε να επαναλάβω ότι έμεις στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. πιστεύουμε ότι πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τους "Ελληνες Μηχανικούς.

Και εκεί που δεν τους έχουμε να φέρουμε "Ελληνες επιστήμονες, οι όποιοι βρίσκονται σήμερα σ' όλο τον κόσμο και δεν είναι ανάγκη να απευθυνόμεθα πάντοτε σε ξένους. Αυτό τό έχουμε πληρώσει.

Η Γαλλική εταιρία κάνει λοιπόν τό όμοιωμα, που χρειάζεται σε τέτοια έργα. Έχουν γίνει 1000 γεωτρήσεις. Υπάρχει μια καθυστέρηση στην ήλεκτροδότηση αυτών των γεωτρήσεων. Πέρυσι την

ζήσαμε δραματικά που είχαμε την μεγάλη ξηρασία. Ήτος εδτυχώς ή φύση προέβλεψε. Δεν γνωρίζουμε όμως τί θα συμβή του χρόνου.

Θέλω νά πω ότι θα έπρεπε νά τεθούν καί οι 1000 γεωτρήσεις σέ λειτουργία καί ότι οπωσδήποτε άν δη κανείς τό θέμα των υπογείων υδάτων της Θεσσαλίας δεν είναι τόσο απλό. Υπάρχουν γεωτρήσεις βαθείες, γεωτρήσεις που γίναν μ' αυτό τό πρόγραμμα. Υπάρχει όμως καί μία πληθώρα γεωτρήσεων που έχει γίνει από τους γεωργούς, πολλές φορές μέ επιδοτήσεις. Πρέπει νά υπάρχει τελικά μία συλλογική εικόνα, σ' αυτό βέβαια τό όμοίωμα θα προσφέρει πολλά, τί θα συμβεί μελλοντικά, όταν ενδεχομένως όλες οι γεωτρήσεις χαμηλού βάθους θα πάψουν πλέον νά τροφοδοτούν. Αυτό είναι μία ιδέα, όταν κάτι δεν γίνεται προγραμματισμένα, μπορεί νά καταλήξει σέ οπατάλη πόρων, χρημάτων καί σέ μία κατάληξη, σέν κι' αυτή που κινδυνεύουν νά φθάσουν οι γεωργοί μας που έχουν τίς δικές τους γεωτρήσεις.

"Ένα άλλο θέμα ειδικό είναι τό θέμα που αφορά την Μαγνησία, που είναι καί ιδιαίτερα μου Πατρίδα, όταν δεν έχουμε την γειτνίαση μέ την Πίνδο, όταν μπορεί κανείς νά μεταφέρει ύδατα, έχουμε όμως την περίπτωση της Κάρλας που την ξέρετε οι περισσότεροι. Η Κάρλα αποστραγγίστηκε καί σήμερα επειδή υπάρχει τρομακτικό έλλειμα ύδατος αντιμετωπίζεται ή περίπτωση νά γίνει ένας ταμιευτήρας στόν όποιο άκριβώς θα συγκεντρωθούν τά νερά απ' τίς γειτονικές όροσειρές, οι όποίες δυστυχώς, επί τό πλεόστον είναι πλέον φαλακρές. Έτσι μή μπορώντας νά κάνουμε αυτό που θα ήνα-

νε ή φύση, φυσιολογικά, θα αναγκαστούμε απ'ότι φαίνεται να κατασκευάσουμε ένα αρκετά δαπανηρό έργο, το οποίο θα πάρει δυστυχώς και πολλά χρόνια, το έργο του ταμειευτήρα της Κάρας. Είναι νομίζω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα το ποσ φθάνει ο άνθρωπος όταν δεν βλέπει ορισμένα πράγματα, όπως μας τά δίνει ή φύση.

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι βέβαια στο Υπουργείο Συντονισμού υπάρχει υπηρεσία ή οποία μελετά αυτή την στιγμή συγκεντρώνοντας τα θέματα. Υπάρχει ή γνώμη είδικών υδρογεωλόγων και κάποιου εκπροσώπου στο συνέδριο δρυκτού πλούτου το ΥΠΜΕ, ότι καλλίτερα θα ήταν να ιδρυθεί ένας Έθνικός φορέας ύδατινης οίκονομίας. Είναι πολύ σοβαρό το θέμα της ύδατινης οίκονομίας. Είναι κάτι ποδ δεν το έχουν συνειδητοποιήσει όλοι οι άνθρωποι. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι το Υπουργείο Συντονισμού, κεντρικά, μπορεί να το μελετήσει το θέμα, τρέφουμε πάντα όμως μία υποψία, ότι οι τεχνοκράτες μπορούν καμία φορά να χάσουμε τις διαστάσεις του θέματος. Να περιπλανούμε σε μελέτες και πολυδάπανα έργα και να χάσουμε απλά πράγματα, όπως είναι έθνικό πρόγραμμα αναπληρώσεως των καταστραφέντων δασών, όπου υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση.

Ένας Έθνικός φορέας ύδατινης οίκονομίας νομίζω ότι θα έλυνε το θέμα. Διότι θα ήταν αποκεντρωμένος.

Βέβαια θα υπήρχαν οι κεντρικές υπηρεσίες του, όμως θα υπήρχαν και οι περιφερειακές. Αυτό θα έδεινε την δυνατότητα, κατ' αρχήν, σύμμερης ανάπτυξης διότι κάθε περιφέρεια θα έδειχνε εν-

ιαφέρον να γίνουν έργα και στην περιοχή της. Θα συνειδητοποιούσαν
 δε και οι τοπικοί παράγοντες (Ένδοξες Γεωργ. Συν /όμων, Τοπική
 Αυτόδιοίκηση, τοπικά τμήματα Μηχανικών), το πρόβλημα και θα συμ-
 μετεῖχαν, ἡμεῖς πιστεύουμε, κατά αποδοτικότερο τρόπο, απ'ότι
 ήταν το θέμα το χειρίζεται μια Ὑπηρεσία ἑνός Ὑπουργείου, απ'
 τήν πλατεῖα Συντάγματος. Δέν λέγω ὅτι δέν πρέπει να ὑπάρχει συν-
 τονισμός, Ὅπωςδήποτε κλπως κεντρικός Συντονισμός πρέπει να ὑ-
 πάρχει. Ἀπὸ κεῖ και πέρα ὅμως πρέπει να δραστηριοποιηθῶνε οἱ
 περιφερειακὴ κλίμακα ὅλοι ἑκεῖνοι οἱ παράγοντες ποὺ πρέπει να
 ἔχουνε γνώμη και ποὺ τοὺς ἀφορᾷ τὸ θέμα.

Τονίζω δε ὅτι τὸ θέμα τῆς ὑδάτινης οἰκονομίας εἶναι ἀποφα-
 σιστικὸ, τόσο γιὰ τήν οἰκονομία τῆς χώρας μας στήν παρούσα φάση.
 (ἂν θὰ ἔχουμε γεωργικὴ παραγωγή σόγχρονη, ἂν θὰ ἔχουμε κτηνοτρο-
 φία, ποὺ δέν ἔχουμε δυστυχῶς) ὅσο και γιὰ τίς ἐπόμενες γενεές,
 διότι εἶναι κατὰ ποὺ τὰ ἀποτελέσματα θὰ τοῦ δοῦμε ἀργότερα, ἂν
 δέν ληφθοῦν σωστά και ἔγκαιρα μέτρα. Ἦδη χάσαμε χρόνο. Ἦδη
 ὡς ἐξηγήσα με τοὺς ἀριθμούς ὅτι ἔχουμε πιά ἐφιαλτικὴ κατάσταση
 στὸ θέμα τῶν δασῶν. Πιστεύω ὅτι τέτοια θέματα πρέπει να εἶναι
 θέματα Ἐθνικοῦ Συναγερμοῦ, στὸν ὁποῖο να μετέχουν οἱ πάντες
 γιὰ να συνειδητοποιοῦν τήν ἀνάγκη και γι'αὐτὸ τὸ λόγο ρίχνομε
 και τήν ἰδέα τῆς δημιουργίας Ἐθνικοῦ φορέως ὑδάτινης οἰκονο-
 μίας.

Ὁ ἐμπρόσωπος τοῦ Κ.Κ.Ε. βουλευτῆς
κ. Βασάλος

Ἀγαπητοὶ σύνεδροι, Ἐπιτρέψτε μου νὰ χαιρετήσω τὸ συνέδριο ἐκ μέρους τοῦ Κ.Κ.Ε. καθὼς καὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς του ομάδας καὶ νὰ εὐχαριστήσω τοὺς διοργανωτὲς του, γιὰ τὴν πρόκλησιν νὰ παρευρεθοῦμε ἐν τῷ συνέδριῳ αὐτῷ.

Ἰδιαίτερα θέλω νὰ εὐχαριστήσω, τόσον ἐκείνους ποὺ πῆραν τὴν πρωτοβουλία, ὅσο καὶ τοὺς κ. συνέδρους ἐκ μέρους τοῦ συναδέλφου μου Κώστα Λουλέ, Βουλευτὴ τοῦ Ν. Λαρίσης ὁ ὁποῖος δυστυχῶς ἀπουσιάζει ἐν ἐξωτερικῷ καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπόρεσε νὰ παραστείῃ ἐν τῷ σημερινῷ ὅς συνέδριῳ.

Θεωροῦμε ὅτι ἡ πρωτοβουλία τοῦ Τεχν. Ἐπιμελητηρίου ἀποτελεῖ ἀξιόλογη συμβολὴ ἐν τῇ μελέτῃ, ἐκλαίνευσή, προβολῇ καὶ προώθησιν τοῦ χρόνιου καὶ δεύτατου προβλήματος τῆς ἀξιοποίησης τοῦ ὑδάτινου δυναμικοῦ τῆς Θεσσαλίας. Ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ἔμεσης προγραμματισμένης καὶ ὀρθολογικῆς ἀξιοποίησης τοῦ ὑδάτινου δυναμικοῦ εἶναι προφανὲς καὶ ἀναγνωρίζεται μὲ τὸν ἓνα ἢ ἄλλο τρόπον, ἀπ' ὅλους τοὺς παράγοντες τῆς Οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, καὶ πολιτικῆς ζωῆς τοῦ τόπου. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορικὴ ἐξελίξις τοῦ προβλήματος, ποὺ συνδέεται ἄμεσα μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ~~πληθυνόντων~~ ^{παραγωγικῶν} πηγῶν, μὲ τὴν βελτίωσιν τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ καὶ γενικώτερα μὲ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πρόδοον τῆς Θεσσαλίας. Τίς διαστάσεις τοῦ προβλήματος δύνουν ὀρί-
σμένα στοιχεῖα ποὺ εἶναι πολὺ καλὰ γνωστά, ὅχι μόνον ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ,

ἀλλὰ καὶ σ' ὁλόκληρη τὴν χώρα.

1. Τὸ ἀπαράδεκτα χαμηλὸ ποσοστὸ τῶν ἀρδευομένων ἐκτάσεων τῆς περιοχῆς, ὅς ὀχέση μ' αὐτὲς ποῦ μποροῦν νὰ ἀρδευτοῦν.

2. Ἀπὸ τίς ἀρδευόμενες ἐκτάσεις μόνον ἓνα μικρὸ ποσοστὸ καλύπτεται μὲ ἔργα τοῦ δημοσίου. Οἱ ὑπόλοιπες ἀρδεύονται μὲ ἐνδοκρηνιακὰς ἀβαθεῖς. Ἰδιωτικὲς γεωτρήσεις ποῦ παρ' ὀτοιχίζουν πολὺ ἀκριβὰ στοὺς παραγωγοὺς καὶ τὸ πρόβλημα δὲν λύνουν, ὅπως ἀποδείχθηκε καὶ μὲ τὴν περιόηνή ξηρασίαν.

3. Ἀκριβὲς ἡ ἔλλειψη ὑποκειμένης προγραμματισμοῦ καὶ ὀρθολογισμοῦ στήν ἀντιμετώπιση τοῦ ἀρδευτικοῦ προβλήματος, πέρα ἀπὸ τὴν οἰδῆσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, ἐγγυμονεῖ κινδύνους ἀνδρα καὶ γιὰ τὴν ὀρολογικὴ ὀοορροπία τῆς λεκάνης, ὅπως ἐπισημνῶμαι ἤδη ἀπὸ τοὺς ὀοορολόγους καὶ τεχνικοὺς.

Ἀγῆπτοι σῶνεδροι, ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ὀπάρχουν ὅλες οἱ ἐνυατότητες νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα. Μποροῦσε καὶ ἔπρεπε νὰ εἶχε λυθεῖ. Ὅμως οἱ μέχρι σῆμερα Κυβερνήσεις, ὅμως καὶ ἡ σημερινὴ τοῦ κ. Καραμανλῆ, ἄφησαν ἄλυτο τὸ πρόβλημα τοῦ θεσσαλικοῦ κάμπου, ποῦ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ παραγωγικώτερα ἔργα.

Ἡ Κυβέρνηση τοῦ κ. Καραμανλῆ, ἐνῶ διαθέτει τεράστια κονδύλια, γιὰ ὀτρατιωτικὰς ὀαπάνες, γιὰ ἔργα βιτρίνας, καὶ ἀμύβολης ἀποδοτηκότητας τουριστικὰς ἐπιχειρήσεις, παραβλέπει τὴν ἀξιοποίηση τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τοῦ τόπου, πρὸς

ὄφελος τοῦ λαοῦ καὶ τῆς χώρας. Ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρὰ καὶ προκει-
μένου νὰ δικαιολογήσει τὴν πολιτικὴ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν τιμῶν
τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, ἐπισημαίνεται τὸ ὑψηλὸ κόστος παραγωγῆς.

Ἀλλὰ δίχως τὸν ἄμεσο προγραμματισμὸ καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ὑπο-
δομῆς δὲν μποροῦμε νὰ μιλάμε γιὰ σύμπτυξιν τοῦ κόστους παραγω-
γῆς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.

Ἀγαπητοὶ σύνεδροι, τὸ αἶτημα τῆς ἀξιοποίησης τοῦ ὑδάτινου δυ-
ναμικοῦ, διὰ τὴν ρυζικὴ λύσιν τοῦ χρόνιου καὶ δεύτατου ἀρδευτι-
κοῦ προβλήματος, δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν καὶ τοὺς
ἀγρότας τῆς Θεσσαλίας. Ἀφοροῦν ὁλόκληρην τὴν Θεσσαλίαν. Εἶναι
παλαιὸν αἶτημα.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψιν θὰ θέλαμε νὰ συγχαροῦμε τοὺς διοργανωτὰς
τοῦ συνεδρίου, γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά.

Ἡ δημιουργικὴ τους πρωτοβουλία ποὺ φανερώνει τὴν εὐαισθη-
σίαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τεχνικοῦ δυναμικοῦ τῆς περιοχῆς, ἀπέναντι
στὰ λαϊκὰ καὶ ἔθνικα προβλήματα, πιστεύουμε ὅτι πρέπει νὰ συνε-
χισθεῖ καὶ νὰ διευρυνθεῖ μὲ τὴν συμμετοχὴ ὅλων τῶν παραγόντων
τῆς περιοχῆς, γιὰ τὴν προώθησιν καὶ ὀρθὴ ἀντιμετώπισιν τοῦ ἀρδευ-
τικοῦ προβλήματος τῆς Θεσσαλίας. Ἄλλως τε μακροχρόνιη πέτρα ἐλ-
χε διδάξει τὸν λαὸν μας, ὅτι δίχως κινητοποίηση κανέναν πρόβλημα
δὲν λύνεται καὶ ἡ λύσιν τοῦ ἀρδευτικοῦ προβλήματος θὰ εἶναι καρ-
πὸς τῶν συντονισμένων ἀγώνων τῆς ἀγροτικῆς καὶ τῆς ἐργατικῆς
τάξεως, ὅλου τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ. Σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες σημαντι-
κὸς μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ ρόλος τῶν ἐπιστημόνων. Τὸ Κ.Κ.Ε., ὅπως

πάντα, ἔτσι καὶ στήν ἀντιμετώπιση τοῦ ἀρδευτικοῦ προβλήματος τῆς Θεσσαλίας, θά σταθεῖ τόσο μέσα ὥσο καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Βουλὴ πάντα πιστόν στον ἀγῶνα γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ βασινοῦ αὐτοῦ προβλήματος.

Τελειώνοντας εὐχομαι οἱ ἐργασίες τοῦ συνεδρίου σας, νὰ βροῦνε τὴν λύση τους, πρὸς ὄφελος τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ καὶ ὁλόκληρης τῆς Ἑθνικῆς μας οἰκονομίας.

Ὁ ἐμπρόσωπος τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐδ.
κ. Μπουκουβάλας

Κυρίες καὶ Κύριοι, ἐκ μέρους τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ, χαιρετίζω
τὸ σημερινὸ συνέδριο. Νομίζω ὅτι θὰ περὶτευσ νὰ εὐχηθῇ κανεὶς
ἐξοδωσῇ τῶν ἐργασιῶν του, γιὰ τὸν ἐξῆς ἀπλὸ λόγο.

Οἱ Ἕλληνες τεχνικοὶ καὶ ἐπιστήμονες μᾶς ἔχουν συνηθίσαι
ὅταν οὐκ ἐπτονται μελετοῦν καὶ ἀποφασίζουσιν κἀτι νὰ εἶναι πάντο-
τε ὠφέλιμο γιὰ τὴν οἰκονομία καὶ γιὰ τὸν λαό.

Τί θὰ μπορούσε κανεὶς σήμερα νὰ εὐχηθῇ;

Στὸ σημερινὸ συνέδριο, ἂν ἦταν δυνατόν νὰ θεωρηθῇ τὸ συνέ-
δριό σας, μιὰ σύζευξη, κατὰ κάποιον τρόπο, τῶν εὐθυνῶν, ὅχι μο-
νάχα τῶν Ἐπιστημόνων καὶ τῶν Τεχνικῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς Πολιτείας,
ἡ ὁποῖα αὐτὸν τὸν μὶχθο τῆς Ἐπιστήμης, τὴν ἀνησυχία τῆς Ἐπι-
στήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, ποὺ βρίσκεται μπροστὰ σὲ προβλήματα,
ὅπως τὸ θεοσάλικό, ποὺ ἡ ἐρήμωσή ἔπειλε τὴν ὑπαιθρὸς μας,
ποὺ ὁ Πηνειὸς, ὁ πατροπαράδοτος αὐτὸς ποταμὸς ποὺ τὸν ὕμνησε
ὁ Ὅμηρος, κατήντησε μιὰ ἀρτηρία ἐπικίνδυνη γιὰ τὴν ὑγεία μας.
Ἄν, εἶπα, πραγματικὰ ἡ Πολιτεία, ἡ Κυβέρνηση, ἐν γνώσει τῶν
εὐθυνῶν τῆς θέλησινὰ ἀξιοποιήσῃ τὸν μὶχθο αὐτόν, τῶν ἐπιστη-
μόνων θέλησινὰ ἀνδρα νὰ ἐντιμῇ σὸςτὰ τόσο τὴν παραγωγικότητα τῆς
πλούσιας αὐτῆς γῆς, ἄλλο τόσο καὶ τὸν μὶχθο αὐτῶν τῶν ἀγροτῶν
μας καὶ τῶν ἄλλων ἐργαζομένων, οἱ ὅποιοι κἀθε φορὰ ποὺ τοὺς δό-
θηκε ἡ δυνατότητα πόρεσαν νὰ θαυματουργήσουν πραγματικὰ, τότε
τὸ συνέδριό αὐτὸ θὰ καταλήξῃ πραγματικὰ σὲ μιὰ ἐπιτυχία.

Γιατί, νά λάβετε υπ' όψη σας, αγαπητοί σύνεδροι, έμεϊς άνθρωποι άνίδεοι άπ' αυτά τά πράγματα, τήν 'Επιστήμη καί τήν Τεχνική, κα-
ταλήξαμε νά γίνουμε, κατά κάποιο τρόπο, "εϊδικοί" άπό άποψη
όρολογίας. 'Εχούν ότ' αυτά μας τά μέχρι τώρα λόγια τών 'Επιστή-
μών μας πού παρακολουθήσαμε κατά καιρούς ότά συνέδρια.

Τά ξέρουμε αυτά πά περί ΗΛΕΚΤΡΟΒΑΤ κλπ. τά όποια έχουν
άνουστεϊ χίλιες φορές καί πολύ περισσότερο είδαμε κάθε φορά
όταν είναι νά αποφασισθή κάτι εις όφελος τής παραγωγής καί τής
οικονομίας τής χώρας μας, λέγο ός πολύ, νά μάς παραπέμπουν καί
οί άρμόδιοι άκόμα, ότά φάτα τών ξένων.

Γύρω άπ' αυτά τά πράγματα είχε έπέλθει κορεσμός, όπως είχε
έπέλθει κορεσμός καί ότόν Πηνειό.

Χρειάζεται λοιπόν νά γίνει μιá ότροφή. Καί ή ότροφή αύτή,
παρά τό ότι ή Κυβέρνηση μέ τίς διευρύνσεις δέν έκφράζει τήν
πλειοψηφία τοϋ 'Ελληνικοϋ Λαοϋ, έκφράζει τήν πλειοψηφία όαφώς
ότή Βουλή, τήν ότροφή αύτή πρέπει ή Κυβέρνηση αύτή τί φορά νά
τήν κάνει μαζί μέ όλες τίς πατριωτικές δυνάμεις τοϋ τόπου, οί
όποτες ενδιαφέρονται καί τό έδειξαν καί μέ τό αίμα τους, γι'
αύτήν τί γή. Καί άκόμα, ή Κυβέρνηση, άν θέλει πραγματικά νά
ένδιαφερθεϊ γιά τό θεσσαλικό πρόβλημα καί δέν θά πέσει έξω ότίς
ένδιαφερόμεις της είναι ανάγκη ότό πρόγραμμα περιφερειακής ανά-
πτυξης, νά θέσει ότό έπικέντρο τό διαμέρισμα τής Θεσσαλίας.

Καί νά τό θέσει στό επίκεντρο γιά νά βοηθήσει ελδωρητη τήν
οικονομία τής 'Ελλάδας. 'Η Θεσσαλία προορίζεται ἀπό τήν ἄποψη
τήν γεωργοοικονομική νά λύσει τό πρόβλημα τής διατροφῆς τοῦ πλη-
θυσμοῦ μας, μέ ζωικά λευκώματα. Τά κτηνοτροφικά προϊόντα τής
Θεσσαλίας μποροῦν νά καλύψουν ὅλες τίς ἀνάγκες τής 'Ελλάδας σέ
περίπτωση ποδ ἐξασφαλισθεῖ ἡ ἄρδευση τῶν χωραφιών, ὅπως ἐπίσης
τά προϊόντα αὐτά τῶν δυναμικῶν καλλιεργειῶν τής Θεσσαλίας, εἶναι
σέ θέση, παράγοντας σ' αὐτά τά ρεκόρ, ὅπως συμβαίνει φέτος νά
ἔχουμε παραγωγή ρεκόρ, θά μπορέσει νά ἐξασφαλίσει τήν ἀπασχόληση
σέ πολλές ἐκατοντάδες χιλιάδες ὑποαπασχολούμενους ἀγρότες οἱ
ὅποιοι σῆμνται στό χωριό ἢ παίρνουν τά μάτια τους γιά τήν ξε-
νητιά. Διότι αὐτή ἡ πρωτογενῆ παραγωγή, καί δέν ἔχουμε μόνο γε-
ωργική πρωτογενή παραγωγή, ἔχουμε καί σέ μεταλλεύματα τό ἴδιο
καί τά φράγματα αὐτά θά ἐνισχύσουν τήν δυνατότητα νά ἡλεκτροκι-
νηθοῦν τά ἐργοστάσια αὐτά, νομίζω ὅτι θά δοθεῖ λύση καί στό πρό-
βλημα τής ὑποαπασχόλησης.

Εἶναι ἀνάγκη λοιπόν, γιά νά τελειώσω, διότι σέ ἐπισημονι-
κά προβλήματα δέν μπορῶ νά ἐκενταθῶ, ἡ Κυβέρνηση νά θέσει στό
πρόγραμμα περιφερειακῆς Ἀνάπτυξης τήν Θεσσαλία, στό ἐπίκεντρο.
Τότε, ἂν τό κάνει αὐτό, θά λήψουν καί αὐτές οἱ ταλαντεύσεις τῶν
ἐκπροσώπων τής Κυβερνήσεως, οἱ ὅποιοι ἤρθαν ἐδῶ καί τοὺς εὐχαρι-
στοῦμε ποῦ ἤρθαν τόν τόπο μας νά ἐνδιαφεροθοῦν προσωπικά γιά τό
πρόβλημά μας, ἀλλά ταυτόχρονα ἐν προοίμῳ ἔφησαν ἀμφιβολία ἂν

θα μπορέση να εντραπεί π.χ. ο 'Αγελλώος προκειμένου να ποτιστεί η πεδιάδα, άφησαν άμφιβολία έν χρειάζονταν δριόμένα φράγματα. Το νερό για την Θεσσαλία, δεν υπερβάλω, είναι η σωτηρία της 'Ελλάδας. Θα πρέπει κάθε σταγόνα νερού, όμβρια, κάθε σταγόνα που μπορεί να κινηθεί από άλλες περιοχές προς τον πλουτοφόρο κάμπο μας, κάθε σταγόνα που μπορεί να άντληθεί από την πλούσια αυτή γής μας, να αξιοποιηθεί για τό καλό του λαού. Καί η Κυβέρνηση είναι άνάγκη, να πάρει καί τό έξης ύπ' όψη. Δεν μπορεί, τώρα, πανικοβλημένοι κάθε φορά από τις προσόδους των άλλων χωρών, να σπεύδωμε για να υποσχόμαστε ή να πραγματοποιούμε πράγματα τά οποτα δεν έχουν ισχύ. 'Υπάρχουν αγαπητοί σύνεδροι προγράμματα δλόκληρα, άρδευτικά κ.λ.π. τά οποτα κατέληξαν να βρίσκονται ατά χρονοντούλαπα διότι άπλούστατα, τό άντικείμενο αυτό της αξιοποίησης καί εκμετάλλευσης που ήταν τό νερό, έπαψε να υπάρχει. "Ετσι λοιπόν Κυβερνήσεις δλόκληρες καί γιατί να τό κρίβουμε, Κυβερνήσεις της Δεξιάς, πέρασαν ΙΟετιες δλόκληρες από την 'Ελλάδα υποσχόμενες ότι θα έλυναν μία σειρά προβλήματα καί τά προβλήματα αυτά σήμερα ή 'Ιδια ή πραγματικότητα τά έχει παραμερίσει, διότι δεν υπάρχει ή δύναμη εκείνη που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί.

Σήμερα προβάλουν οι μεγάλες δαπάνες των έργων αυτών.

"Όταν δεν γίνεται καν έναρξη των έργων καί των έργων που έχουν μελετηθεί ήδη καί άμέσως προβάλεται αυτό τό γεγονός, πρέπει κανείς να υποθέσει ότι κάτω από την πίεση της Εύρωπαϊκής

Κοινής αγοράς, όπου μοιάζουμε σαν τους πιο καθυστερημένους υποψηφίους έταίρους και κάτω από την πίεση της έρήμωσης ή οποια πραγματικά μας απειλεί έδώ οτή Θεσσαλία, σπεύδουμε και έμεις, κατ'ά κάποιο τρόπο, νά επιδομημάσουμε τις πρωτοβουλίες των Τεχνικών μας, οι όποιοι Τεχνικοί. Ίσως δέν χρειαζόταν νά πέρνουν τέτοιες πρωτοβουλίες, θά έπρεπε νά περιορίζονταν κυρίως οτήν μελέτη και τήν παραγωγική εργασία, αν πραγματικά ή Κυβέρνηση μέ ένα επιτελετο τεχνικών που διαθέτει κάθε φορά έκανε τά σχετικά σχέδια και τους καλούσε σαν έμπειρογνώμονες από τήν μία μεριά και έντελεστές από τήν άλλη.

Ήγαπητοί σύνεδροι τό Κ.Κ.Ε. Έσωτερικού τό όποιο εκπρόσωπώ, μέ τό πρόγραμμα του ούτει ιδιαίτερα στο πρόβλημα αυτό που σήμερα αντιμετωπίζετε,.

Οι τεχνικοί, αυτούς τους όποιους διαθέτουμε, έχουν κάνει ειδικές μελέτες. Αύριο ένας εκπρόσωπος τεχνικός, του κόμματος μας θά είναι μεταξύ των ομιλητών.

Σας διαβεβαιώμε ότι τήν εργασία αυτή τήν όποια σήμερα επιτελείτε και πάντοτε θέλοντας νά συμβάλουμε θετικά στο έργο της οίκοδόμησης της χώρας μας, οποιαδήποτε Κυβέρνηση και αν βρίσκεται οτήν έξουσία, νόμιμα ένλεγμένη.

Έρχομαι νά σας διαβεβαιώσω για μία άνομα φορά ότι θά μας βρήτε πάντοτε στο πλευρό σας, τόσο για τά επαγγελματικά σας θέματα, όσο και για τήν ικανοποίηση των ιδανικών σας, γιατί άνα-

γνωρίζουμε στο πρόσωπό σας τους ανθρώπους οι οποίοι θέλουν μια
 'Ελλάδα διαφορετική. "Όχι την 'Ελλάδα, το κλοτσόκομφι των
 'Εθνών. Την 'Ελλάδα που να μπορεί να υπερασπίζεται τα δικαιώμα-
 τά της. "Όχι μονάχα από την άποψη της ανεξαρτησίας και της ανε-
 ραιδότητά της, αλλά και από την άποψη της οικονομικής και πολι-
 τικής αυθόπαρξής της.

Ὁ Δήμαρχος Λαρίσης

κ. Μπλάνας

Κύριοι Ὑπουργοί, Κύριοι ἐμπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν Ὁργανώσεων τῆς πόλεως. Κύριοι σύεδροι χαιρετίζω τὸ σημερινὸ συνέδριο γιὰ τὸ ὑδάτινο δυναμικὸ τῆς Θεσσαλίας. Συγχαίρω καὶ εὐχαριστῶ τόσο τὸ τοπικὸ τμήμα Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Θεσσαλίας, ὅσο καὶ τὸ Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος, ποῦχαν τὴν πρωτοβουλία τὴν συμπαραστάση γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ συνέδριο.

Ὁ Λαρισαϊκὸς λαὸς καὶ ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τοῦ Νομοῦ μας, δίνουν μεγάλη σημασία σ' αὐτὸ τὸ συνέδριο γιατί τὸ νερὸ γιὰ τὴν περιοχὴ μας ἀποτελεῖ βασικὸ στοιχεῖο ζωῆς. Ὁ Νομὸς μας ἔχει ἓνα προτέρημα καὶ ἓνα ἐλάττωμα, ὅσο ἀφορᾷ τὴν ροὴ τῶν ὑδάτων. Βρίσκεται πρὸς τὰ κατάντι τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδας. Ἐπομένως ὅλα τὰ νερά τρέχουν πρὸς τὰ δῶ, ὅλα θὰ περάσουν ἀπὸ δῶ, καὶ τὰ καθαρά καὶ τὰ ἀνάθαρτα. Αὐτὸ εἶναι ἓνα ἐλάττωμα. Γιατὶ ὅλα τὰ ἀνάθαρτα θὰ περάσουν ἀπὸ δῶ. Ἐπομένως βρίσκόμεστε σὲ μειονετική θέση.

Εἴμαστε βέβαια καὶ σὲ μιὰ πλεονεκτική θέση, ἔτσι φαίνεται, ἀλλὰ εἶναι ἀνάποδα ὅμως. Δεχόμεστε καὶ τὰ καθαρά νερά, αὐτὰ ὅμως τὰ προλαβαίνουν ἄλλοι.

Βρίσκόμεστε λοιπὸν σὲ μεπείχματα, ἓνα ἀδύνατο σημεῖο, ἓνα σημεῖο βασικὰ ποῦ αὐτὴ τῇ στιγμῇ ὁ Νομὸς Λαρίσης, ὕστερα ἀπὸ τὸ περσικὸν πάθημα, πραγματικὰ προσδοκᾷ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὸ συνέδριον σας καὶ φυσικὰ τὴν ὑλοποίησιν ὁρισμένων προτάσεων, ὅπως αὐ-

τὸ ποῦ ἀνέφερε ὁ κ. Ὑφυπουργὸς Συντονισμοῦ, καὶ ἐλπίζουμε νὰ πραγματοποιηθοῦν σύντομα.

Τρεῖς εἶναι οἱ περιπτώσεις βέβαια ποῦ μπορεῖ νὰ ὑδρευθεῖ ὁ Θεσσαλικὸς κάμπος. Τὰ ὑπάρχοντα νερά ποῦ κυλοῦν ἀπὸ τὰ δικὰ μας βουνά. Ἡ ἐκτροπὴ τοῦ Ἀχελώου καὶ τὰ Ὑπόγεια νερά. Κάθε ἓνα ἔχει βέβαια τὲς δικές του ποσότητες ἀλλὰ ἔχει καὶ τὲς ἀδυναμίες. Πῶς θὰ μπορέσουμε αὐτὰ τὰ νερά νὰ τὰ μεταφέρουμε, καὶ τὰ συγκεντρώσουμε καὶ νὰ τὰ ἀξιοποιήσουμε εἶναι τὸ μεγάλο πρόβλημα.

Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε ἄλλο. Ὅσο καὶ ἂν θέλουμε νὰ βροῦμε εἰκονομικότερες λύσεις. Ὅσο καὶ ἂν θέλουμε νὰ βροῦμε καλλίτερες τεχνικὰ λύσεις.

Νομίζω πάντοτε θὰ πάμε πίσω. Διότι ἡ πρόδοος, διότι ἡ ἀνάγκη ἔχει γίνῃ ποῦ μεγάλη, ποῦ σὲ μερικὲς φορές "ἴσως" θὰ πρέπει νὰ ὑποστούμε καὶ μεγαλότερη δαπάνη γιὰ νὰ τὸ κάνομε. Παράδειγμα ὁ Μόρνος. Τὸ πόσο θὰ στοιχίσει εἶναι ἀσήμαντο μπροστὰ στὴν ἀνάγκη ποῦ ὑπάρχει αὐτὴ τὴν στιγμή νὰ ὑδρευθεῖ τὸ λεκανοπέδιο Ἀττικῆς.

Ἡ Θεσσαλία, ἡ ὁποία, ὅπως ἐλέχθει καὶ ἄλλοτε, μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει καὶ ἀποτελεῖ, ἓναν γίγαντα παραγωγῆς ἐνεῖνο ποῦ τῆς λείπει εἶναι τὸ νερό.

Πρέπει νὰ τὸ ἀποκτῇ καθ' οἷονδήποτε τρόπο. Καὶ τὸ τονίζω αὐτό. Καθ' οἷονδήποτε τρόπο καὶ σύντομα. Ἄλλως πραγματικὰ κινδυνεύουμε νὰ ἐρημωθοῦμε. Πέρυσι τὰ χωράφια ἔμειναν ἀπότιστα.

Φέτος δέν γνωρίζω ποῦ θά κατέβουν τὰ ὑπόγεια νερά. Ἐχῶ ἓνα προ-
σωπικὸ παράδειγμα. Μία συνοικία ποῦ λέγεται "Κουλούρι" πρὶν
ἀπὸ 2-3 χρόνια ὑδρευόνταν ἀπὸ 2 γεωτρήσεις τῶν 100-120 μέτρων.
Σήμερα οἱ γεωτρήσεις αὐτές ἔχουν σταματήσει. Τὰ ὑπόγεια νερά
ὥς κατεβαίνουν, δέν γνωρίζω τί γίνονται. Ἐπὶ 2 χρόνια τὰρα
ποτίζουμε τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς μὲ τὸ βυτίο.

Χαιρετίζω τὴν παρουσία τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν στὴ Λάρισα, καὶ
τὸ λέγω αὐτὸ μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση, διότι εἶχαμε πάρα πολὺ καιρὸ
νὰ δοῦμε ἀνθρώπους ὑπεύθυνους, νάρθουν νὰ δοῦν ἀπὸ κοντὰ τὰ προ-
βλήματα μας, καθὼς καὶ τοὺς ὑπηρεσιακοὺς παράγοντες ποῦ ξεκίνη-
σαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα γιὰ νάρθουν ἐδῶ, γιὰ νὰ δοῦν τί θέμεται
θεσσαλία. Γιὰ νὰ δοῦν τί λέγεται Λάρισα. Γιὰ νὰ δοῦν πόσο αὐτές
οἱ πόλεις, οἱ θεσσαλικές καὶ ἰδιαίτερα ἡ Λάρισα, ἔχουν ἀναπτυ-
χθεῖ τὰ τελευταῖα χρόνια.

Δέν ξέρω γιατί οἱ περισσότεροί τῇ γνωρίζουν τὴν Λάρισα μόνο
διερχόμενοι ἢ μόνον ἀπὸ τὸν χάρτη.

Δέν τὴν γνωρίζουν ὅμως στὰ δικὰ τους προβλήματα, οἱ ὑπηρεσια-
κοὶ παράγοντες, τί ἐστὶ Λάρισα. Γι' αὐτὸ λέγω χαιρετίζω τὴν πα-
ρουσία τῶν κ. Ὑπουργῶν καὶ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιακῶν παραγόν-
των ποῦ ἦρθαν στὴν πόλη μας.

Χαίρω ἰδιαίτερα δι' ὅτι εἶπε ὁ κ. Ὑφυπουργὸς Συντονισμοῦ
ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόγραμμα. Ἀλλὰ δέν χαίρω ὅμως γιὰ τὰ χρονικά
ὅρια τὰ ὁποῖα θέσε. Καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἡ δυνατότητα νὰ ξεκινή-

σει κάποιο Έργο, νομίζω δεν πρέπει να σταματήσουμε ούτε επί στιγμή.

Να τὸ ἀρχίσουμε ἀπὸ τώρα. Ὑπάρχουν οἱ οἰκονομικὲς δυνατότητες. Ἡ Κυβέρνηση μπορεῖ νὰ τίς βρεῖ γιὰ νὰ ξεκινήσει ἓνα τέτοιο ἔργο ποῦ εἶναι τόσο ζωτικό γιὰ τὴν Θεσσαλία.

Εὐχομαι καλὴν ἐπιτυχίαν στὸ συνέδριο, καὶ εὐχομαι πάλι συμπεράσματα τὰ ὅποια θὰ ῥγοῦν καὶ τὰ ὅποια πιστεύω ὅτι βγαλμένα ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες τεχνικοὺς θὰ εἶναι σωστά, γιατί θὰ ἀνταποκρίνονται στοὺς πόθους των καὶ στοὺς πόθους γενικότερα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Καὶ ἐλπίζω νὰ τὰ υἱοθετήσῃ ἡ Κυβέρνηση, ὥστε νὰ πραγματοποιηθοῦν.

40
40
Ἡ Πρόεδρος τοῦ Ε.Β.Ε. Λαρίσης
κ. Μπαρμπούτης

Κύριοι Ὑπουργοί, Κύριες Νομάρχαι, Κυρίες καὶ Κύριοι,

Τὸ Ἐμπορικὸ καὶ Βιομηχανικὸ Ἐπιμελητήριον Λαρίσης ἀπευθύνει θερμὸ χαιρετισμὸ γιὰ τὴν πρωτοβουλία τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κεντρ. καὶ Δυτικῆς Θεσσαλίας, νὰ ὀργανώσῃ τριήμερον συνέδριον, μὲ τὸ γνωστὸ ὑδάτινον δυναμικὸν, ὅσο καὶ στοὺς ἐθελοντάς ἐπιστήμονας καὶ μὴ, ὁμιλητάς, οἱ ὅποιοι ἐνισχύουν μὲ τὴν παρουσίαν τους τὴν κἀθετὴ ἀνάπτυξιν τοῦ γιγαντιαίου αὐτοῦ θέματος ποῦ ἂν πραγματοποιεῖθῇ θὰ καταστήσῃ τὸ θεσσαλικὸ κάμπο, ὁ ὅποτος ὁρθῶς χαρακτηρίσθηκε ὡς ὁ κειμῶμενος γίγας, τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Μὲ τὴν βεβαιώτητα ὅτι οἱ ὁμιληταὶ θὰ μᾶς δείξουν τὶς τρισδιάστατες πλευρὰς τοῦ θέματος, θὰ δώσουν τὴν εὐκαιρίαν στοὺς παρευρισκομένους ἀξιολόγους κυρίους Ὑπουργοὺς καὶ τεχνικοὺς κυβερνητικοὺς ἐμπροσώπους νὰ ἀγκαλιάσουν μὲ θερμὴν τὸ θέμα οὕτως ὥστε ἡ θεσσαλικὴ γῆ νὰ σβύσῃ τὴν ὑδάτινὴ δεῦφα, μὲ τὸ στοργικὸν Κυβερνητικὸν ἐνδιαφέρον καὶ νὰ δώσῃ ἀπὸ τὰ σῶματά της καρποὺς ἐπαγγελίας χρημὰ στήν Ἑθνικὴ Οἰκονομίαν καὶ μηδενισμόν τοῦ κῆματος ἀστυφιλίας ποῦ εἶναι παράγωγος τῆς ἑλλείψεως γεωργικοῦ δυναμικοῦ.

Πέραν τούτου ἡ μείωσις τοῦ ὑδάτινου δυναμικοῦ δημιουργεῖ κατὰ θληπτικὰ σὺνδρομα στήν ἀνάπτυξιν ἐν γένει τῆς Βιομηχανίας, γιὰ τὴν ὅποια, πρὸς τὸ παρόν, ὁ μοναδικὸς δέκτης τῶν λημμάτων καὶ ἀποβλήτων εἶναι ὁ Πηνειὸς, ὁ ὅποτος σήμερον θεωρεῖται κατ'ἐξο-

χὴν νεοπροσέμενος. Καθὼν ὅλων μας θὰ συμπαράσταθοῦμε στὸ ὁδῶτι-
νο σεμινάριο, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ κύριοι Ὑφυπουργοὶ οὐντο-
μα θὰ μᾶς ἀνακοινώσουν εὐτυχῶς λύσεις καὶ θὰ μᾶς δώσουν τὴν εὐ-
καιρία νὰ ἐναπυξοῦμε τὶς γεωργικὲς Βιομηχανίες ποὺ ὀπλίζουν
τὰ πέλματα τῆς εἰσδοχῆς μας στὴν Ε.Ο.Κ. Ἀλλωστὲ δὲν πρέπει
νὰ ξεχνᾶμε καὶ τὸ θεώρημα ὅτι χωρὶς νερὸ δὲν ὑπάρχει ζωή.-

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Πολ. Μηχ. Β. Ἑλλάδος
κ. Μάμαλης

Κυρίες καὶ Κύριοι, ὁ σύλλογος πολιτικῶν Μηχ/κῶν Θεσσαλονίκης
χαιρετίζει μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση τὴν σύγκλησιν τοῦ συνεδρίου
μὲ ἀντικείμενο τὸ ὑδάτινο δυναμικὸ τῆς Θεσσαλίας καὶ φορεῖα τὸ
τμήμα Διτ. καὶ Κεντρ. Θεσσαλίας τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς
Ἑλλάδος.

Ἡ ἱκανοποίησί μας αὐτὴ, στηρίζεται κύριοι, σὲ δύο παράγοντες
ὁ πρῶτος ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποκεντρωτικῆς λειτουργίας τοῦ ὁ-
μερινικοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Μιᾶς λειτουργίας ποῦ δραστήριο-
ποι ὄντας τὰ μέλη του σὲ Πανελλήνια κλίμακα, καταλήγει σὲ δυνά-
μωμα ὅλων του τῶν ὀργάνων. Καὶ τὸ δυνάμωμα αὐτὸ εἶναι προϋπόθε-
σι τόσο γιὰ τὴ σωστὴ παρουσίαν τοῦ Τεχν. Ἐπιμελητηρίου, ὡς ἐπι-
σημοῦ τεχνικοῦ συμβούλου τῆς Πολιτείας, ὅσο καὶ γιὰ τὴν καταξί-
ωσιν του ὡς τὴν συνειδήσιν τοῦ λαοῦ ὡς ὄργανον ἀνεξάρτητον, ποῦ
δουλεῖ στήν ὑπηρεσίαν τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου.

Ὁ δεῦτερος καὶ σημαντικότερος παράγοντας εἶναι τὸ ἀντικεί-
μενο τοῦ συνεδρίου. Χωρὶς καμμιὰ ἀμφιβολίαν ἡ σωστὴ χρῆσις καὶ ἐκ-
μετάλλευσιν, τοῦ ὑδάτινου δυναμικοῦ τῆς Θεσσαλίας, εἶναι ἡ πρω-
ταρχικὴ παράμετρος στήν συνολικὴ ἀνάπτυξιν τῆς. Ἰδιαίτερα ἂν
αὐτὴ ἡ παράμετρος ἰδωθεῖ σὲ σύνδεσιν μὲ τὸν χρόνιον παραμελημένο
αὐτὸν τρόπο. Συνεπῶς ἡ μελέτη τοῦ ἀντικειμένου σὲ πλάτος καὶ βάθος

θα συμβάλλει σημαντικά στην διαπίστωση των πραγματικών διαστάσεων και η γνώση αυτή είναι απαραίτητο στοιχείο για σχεδιασμό ανάπτυξης, ο έθνικό επίπεδο. Πιστεύουμε ότι και στον σχεδιασμό και στην υλοποίησή του, μπορούν σημαντικά να συμβάλλουν οι τεχνικοί της χώρας και είναι αυτό χρέος, για τον αποικισμό κάθε εξαρτημένης, για τον τόπο μας, τεχνολογίας. Παράλληλα, πιστεύουμε πως κάθε σωστή προσπάθεια για ανάπτυξη, είναι στενά δεμένη με την πληρέστερη στελέχωση των Δημοσίων Υπηρεσιών και των Πολυτεχνείων της Χώρας. Και δεν νομίζουμε ότι συμβάλλει ο αυτή η διάφανη προσπάθεια της Κυβέρνησης για τον υποβιβασμό του ρόλου των τεχνικών στην παραγωγική διαδικασία.

Είναι βέβαιο πως κάθε συνέδριο δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο σημαντικής για την πολιτεία και το λαό, πληροφόρησης. Πληροφόρησης υπεύθυνης πάνω σε θέματα ειδικά, αλλά με πολυδιάστατη τοπική και εθνική σημασία.

Κυρίες και Κύριοι, μ' αυτές τις σκέψεις και με τη διαβεβαίωση ότι ο σύλλογός μας περιμένει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα πορίσματα του συνεδρίου αυτού, εύχόμαστε την επιτυχία του.

Ο Γ. Γραμματέας του Τ.Ε.Ε. τμήμα Δωδεκανήσου
κ. Λιβιεράτος

Κυρίες καί Κύριοι, εάν εκπρόσωπος του τμήματος Δωδεκανήσου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, επιθυμώ και εγώ να συγχαρώ το αδελφό τμήμα της Κεντρ. και Δητ. Θεσσαλίας, για την πρωτοβουλία που είχε να οργανώσει αυτό το συνέδριο, με θέμα ένα τόσο σοβαρό, ένα τόσο δύσκολο και έκτεταμένο πρόβλημα που υπάρχει στον τόπο μας. Με την διαβρώση που έχουνε, σήμερα τουλάχιστον τα περιφερειακά τμήματα, ή πρωτοβουλία αυτή, για μένα, εγγίζει τα όρια ενός τολμήματος. Είμαι βέβαιος ότι το πρόβλημα αυτό θα επιτύχει και οι σκοποί του συνεδρίου θα επιτευχθούν.

Και το εύχομαι αυτό, διότι αυτό θα αποτελέσει οπωσδήποτε ένα βήμα, σ' αυτό που επιδιώκουμε όλοι οι Τεχνικοί, στα πλαίσια του Τεχνικού Επιμελητηρίου. Επειδή η Νομοθεσία μας καθορίζει εάν τεχνικούς συμβούλους της Διοικήσεως να μπορούν τα πορίσματα του συνεδρίου αυτού να αποτελέσουν για τους διαφόρους κρατικούς φορείς, που με ευχαρίστηση βλέπουμε ότι συμμετέχουν στο συνέδριο, αφορμές για περαιτέρω σκέψεις γύρω σ' αυτό το πρόβλημα και για την ποιό σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος. Εύχομαι λοιπόν κάθε επιτυχία στο συνέδριο, πράγμα για το οποίο είμαι απόλυτα βέβαιος. -